

URDHËR
Nr. 182, datë 30.12.2025

**PËR MIRATIMIN E PLANIT TË VEPRIMIT PËR PËRMIRËSIMIN E KUADRIT
PËR RITJEN E ATRAKTIVITETIT TË INVESTIMEVE, VEÇANËRISHT TË
INVESTIMEVE TË HUAJA DIREKTE, SI DHE TË MJEDISIT TË BIZNESIT,
NËPËRMJET DERREGULLIMIT DHE MODERNIZIMIT TË SHËRBIMEVE PËR
BIZNESIN**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102 të Kushtetutës; të ligjit nr. 9000, datë 30.1.2003, “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave”, të VKM-së nr. 516, datë 25.9.2025, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësi shtetërore të Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacioni”; të VKM-së nr. 621, datë 10.10.2024, “Për miratimin e dokumentit të politikës ‘Agjenda Kombëtare e Reformave 2024–2027’”, në kuadër të instrumentit të Bashkimit Evropian “Faciliteti për reforma dhe rritje për Ballkanin Perëndimor”, masa 1.1.4, lidhur me “Përmirësimin e kuadrit për rritjen e atraktivitetit të investimeve, veçanërisht të investimeve të huaja direkte, si dhe i mjedisit të biznesit, nëpërmjet derregullimit dhe modernizimit të shërbimeve për biznesin”,

URDHËROJ:

1. Miratimin e Planit të Veprimit për Përmirësimin e kuadrit për rritjen e atraktivitetit të investimeve, veçanërisht të investimeve të huaja direkte, si dhe të mjedisit të biznesit, nëpërmjet derregullimit dhe modernizimit të shërbimeve për biznesin, sipas tekstit bashkëlidhur këtij urdhri.

2. Ngarkohet Agjencia Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e *Startup*-eve dhe Lehtësuesve për zbatimin e Planit të Veprimit.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I EKONOMISË DHE INOVACIONIT
Delina Ibrahimaj

**HARTA E VEPRIMIT PËR PËRMIRËSIMIN DHE LEHTËSIMIN E
PRAKTIKËS SË RAPORTIMIT TË BIZNESEVE NDAJ QEVERISË**

MASA E REFORMËS 1.1.4

Mbështetje e SNKE për hartimin e Hartës së Veprimit për Përmirësimin dhe Lehtësimin e
Praktikës së Raportimit të Biznesit ndaj Qeverisë

Tiranë, 30.12.2025

Përgatitur nga Grupi i Punës i ngritur me Urdhrin nr.39, datë 13.10.2025, firmosur nga z. Arjan Ymeri, Drejtor i Përgjithshëm në Agjencinë Startup Albania.

Lista e Akronimeve

Akronim	Emri i Plotë
OEA	Operator Ekonomik i Autorizuar
QËLLIMI	Agjencia e Industrisë Mbrojtëse (Defense Industry Agency)
AKM	Agjencia Kombëtare e Mjedisit (National Environment Agency)
AKSHE	Autoriteti Kombëtar për Kontrollin e Eksporteve (State Export Authority)
AKSHI	Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (ICT Agency)
AKZM	Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (National Agency of Protected Areas)
API	Ndërfaqe Programimi Aplikacionesh
ASCK	Agjencia për Sigurimin e Cilësisë në Kujdesin Shëndetësor (Agency for Quality Assurance in Health Care)
Agjencia për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural	Agjencia për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural (Agency for Agricultural and Rural Development)
Sistemi i Ndërlidhjes së Regjistrave të Biznesit	Sistemi i Ndërlidhjes së Regjistrave të Biznesit
CSR	Direktiva për Raportimin e Qëndrueshmërisë së Korporatave
CRR/CRD	Rregullorja/Direktiva për Kërkesat Kapitale
DPD	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (Customs Directorate)
DSHPA	Drejtoria e Shërbimeve të Peshkimit dhe Akuakulturës (Directorate of Fisheries and Aquaculture Services)
Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim	Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim
Korniza Evropiane e Ndërveprueshmërisë	Korniza Evropiane e Ndërveprueshmërisë
ESG	Mjedisor, Social dhe Qeverisje
BE	Bashkimi Evropian
Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor
Rregullorja e Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave	Rregullorja e Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave
TIK	Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit
ID	Identifikues

Akronim	Emri i Plotë
II	Treguesi/Indeksi i Elementit (në varësi të kontekstit)
IKMT	Inspektorati Kombëtar i Mbrojtjes së Territorit (National Inspectorate for Territorial Protection)
INSTAT	Instituti i Statistikave (National Institute of Statistics)
Tregues Kyç i Performancës	Tregues Kyç i Performancës
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (Ministry of Agriculture and Rural Development)
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (Ministry of Health and Social Welfare)
NIP	Platforma Kombëtare e Ndërveprueshmërisë
NIPT	Numri i Identifikimit për Personin Tatimor (Taxpayer Identification Number)
Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik	Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik
OOTS	Sistemi Teknik “Once-Only”
ORYS	Sistemi i Raportimit Vetëm-Njëherë
PMB	Produktet për Mbrojtjen e Bimëve (Plant Protection Products)
QKB	Qendra Kombëtare e Biznesit (National Business Center)
SDG	Porta Unike Digjitale
SIGMA	Mbështetje për Përmirësimin në Qeverisje dhe Menaxhim
SIM	Sistemi i Informacionit Mjedisor (Environmental Information System)
NMV	Ndërmarrje e Vogël dhe e Mesme
Ekspert Kombëtar Kyç Afatshkurtër	Ekspert Kombëtar Kyç Afatshkurtër
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave (Council of Ministers Decision)
XBRL	Gjuha e Zgjerueshme për Raportimin e Biznesit
XML/UBL	Gjuha e Zgjerueshme e Shenjimit / Gjuha Universale e Biznesit

Përmbajtja

1. Përmbledhje Ekzekutive

2. Praktikak aktuale të raportimit B2G: Gjetjet institucionale sipas sektorëve
3. Përmbledhje e paqëndrueshmërive ligjore dhe mangësive në kuadrin rregullator
4. Shtyllat strategjike të Planit të Veprimit
5. Plani i Veprimit i Propozuar për Thjeshtimin e Raportimit B2G (2026–2027)

Faza 1: Menaxhimi dhe planifikimi (Gjysma e Parë 2026)

Faza 2: Reformimi ligjor dhe i proceseve (Gjysma e Dytë 2026)

Faza 3: Zhvillimi i platformës dixhitale (gjatë vitit 2026)

Faza 4: Zbatimi Pilot dhe Trajnimi (Tremujori i Parë 2027)

Faza 5: Zbatimi i plotë dixhital (Mes 2027).

Faza 6: Përmirësimi i vazhdueshëm dhe inovacioni (Fundi i vitit 2027)

Faza 7: Monitorimi dhe Qëndrueshmëria (Tetor – Dhjetor 2027 dhe përtej)

Rekomandimet për Përshtatjen me BE-në dhe Ndërveprueshmërinë Dixhitale

5.1. Hapat specifikë nënpjesorë për zbatimin e fazave

5.2. Ndarja e strukturuar e hartës së rrugës

6. Përfundim

Bibliografi.

Dokumente Politike, Udhëzime dhe Raporte

Legjislacioni i BE-së

1. Përmbledhje Ekzekutive

Kjo Hartë Ruge është përgatitur në kuadër të projektit “Mbështetje për Përgatitjen e një Harte Ruge për Përmirësimin dhe Lehtësimin e Praktikave të Raportimit nga Bizneset tek Qeveria”, në kuadër të Mekanizmit të Mbështetjes për Integrimin në Bashkimin Europian në Shqipëri (EUIS), i financuar nga Bashkimi Europian dhe i zbatuar në bashkëpunim të ngushtë me Qeverinë e Shqipërisë. Detyrimi u mandatua si pjesë e zbatimit të Masës së Reformës 1.1.4 të Axhendës së Reformës të miratuar të Shqipërisë në kuadër të Mekanizmit të Reformës dhe Rritjes për Ballkanin Perëndimor, i cili kërkon hartimin e një harte ruge të dedikuar për të unifikuar dhe modernizuar praktikën e raportimit nga bizneset tek qeveria (B2G). Harta e Rugës është zhvilluar me qëllimin të mbështesë Qeverinë e Shqipërisë në përmbushjen e piketave të reformës, duke avancuar njëkohësisht angazhimet kombëtare më të gjera në drejtim të rregullimit, dixhitalizimit dhe uljes së barrës administrative, në përputhje me standardet dhe praktikën më të mira të BE-së.

Siç është evidentuar në raportin Diagnostik të përgatitur në kuadër të këtij projekti dhe termave të referencës, sistemi aktual i raportimit nga bizneset tek qeveria (B2G) në Shqipëri është i fragmentuar dhe i përsëritur, duke u imponuar ndërmarrjeve detyrime të mbivendosura raportimi nëpër agjenci të ndryshme. Shoqëritë shpesh duhet të paraqesin të dhëna të ngjashme (p.sh. pasqyrat financiare) disa herë në institucione të ndryshme, duke reflektuar një ngatërrim burokratik të ligjeve dhe vendimeve. Shumë procese të raportimit ende mbështeten në formularë letre apo email-e në vend të platformave digjitale, dhe megjithëse ekzistojnë mjaft përshtatje për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (SME) për të lehtësuar barrën e përputhshmërisë, nevojiten ende përpjekje të mëtejshme. Këto përpjekje do të rezultojnë në uljen e kostove administrative dhe kompleksitetit për bizneset.

Masa e Reformës 1.1.4 e Axhendës Kombëtare të Reformave të Shqipërisë 2024–2027, e mbështetur nga Plani i Rritjes për Ballkanin Perëndimor i BE-së, synon të adresojë këtë sfidë. Duke zbatuar reformat e planit të veprimi, Shqipëria mund të kalojë nga mënyra aktuale e përzier e kërkesave të raportimit në një sistem të unifikuar, të orientuar drejt përdoruesit dhe të ndërveprueshëm. Gjendja përfundimtare e parashikuar është “Portali i Vetëm i Raportimit”, një portal i vetëm online ku bizneset dorëzojnë informacionin një herë të vetme dhe ai ripërdoret nga të gjitha institucionet publike përkatëse, duke vënë në funksion Parimin e Vetëm-Një-Herë të BE-së. Kjo transformim do të mbështesë drejtpërdrejt angazhimet e anëtarësimit të Shqipërisë në BE (veçanërisht në kapitujt e Ligjit për Shoqëritë Tregtare, Tatimeve dhe Politikës së Ndërmarrjeve) dhe prioritetet e Axhendës Digjitale të vendit.

Gjetjet kryesore të diagnostikimit që mbështesin këtë plan veprimi përfshijnë, ndër të tjera: fragmentim të gjerë dhe mbivendosje të mandateve të raportimit (për shembull, të dhënat mjedisore raportohen veçmas në disa agjenci), formate të kombinuara dorëzimi (me shumë raporte që ende dërgohen në letër ose PDF, pavarësisht shërbimeve online të suksesshme të e-Albania), kërkesa të dyfishta për të njëjtat të dhëna, mungesë proporcionaliteti për NVM-të (pak përjashtime ose kërkesa të thjeshtuara për bizneset e vogla), dhe mungesë ndërfaqesh digjitale për shumë

proces. Këto pika janë evidentuar në mënyrë të vazhdueshme nga mbi 20 institucione të anketuara. Si përgjigje, kjo plan veprimi propozon ndërhyrje të koordinuara mbi disa shtylla strategjike si qeverisja, reforma ligjore, infrastruktura digjitale, ndërveprueshmëria, mbështetja për NVM-të dhe parimi “vetëm një herë”, të zbatuara në faza nga viti 2026 deri në 2027. Deri në vitin 2027, të gjitha detyrimet kryesore të raportimit B2G duhet të përmbushen përmes një platforme të vetme elektronike (të integruar me portalin kombëtar e-Albania), duke eliminuar dokumentet e tepërta dhe duke siguruar përputhshmëri me direktiva të BE-së si Single Digital Gateway dhe eIDAS. Kjo pritet të ulë barrën administrative për bizneset përmes procedurave të konsoliduara digjitale, të përmirësojë cilësinë e të dhënave për qeverinë, dhe të forcojë transparencën dhe klimën e investimeve në përputhje me objektivat e Planit të Rritjes për Ballkanin Perëndimor.

Fusha e veprimit e këtij Plani Veprimi është e kufizuar në detyrimet raportuese biznes-qeveri (B2G) të administruara nga autoritetet shtetërore, siç përcaktohet në Termat e Referencës dhe pasqyrohet në pyetësorët institucionalë. Në përputhje me këtë, analiza përfshin praktikën e raportimit të lidhura me lejet administrative, licencat, regjistrimet, monitorimin e përputhshmërisë, raportimin statistikor dhe mbikëqyrjen sektoriale të ushtruar nga ministratë, agjencitë dhe inspektoratet brenda degës ekzekutive. Detyrimet e raportimit që lindin në tregjet e rregulluara, veçanërisht në sektorët e bankave, sigurimeve, shërbimeve financiare, letrave me vlerë dhe pensione, përjashtohen nga kjo analizë. Këto sektorë qeverisen nga kuadër të veçanta të acquis të BE-së (p.sh. CRR/CRD, Solvency II, MiFID II/MiFIR) dhe i nënshtrohen regjimeve të specializuara prudenciale, mbikëqyrëse dhe të zbulimit, të administruara nga autoritete të pavarura. Po ashtu, raportimi ndaj organeve të pavarura siç është Autoriteti i Konkurrencës bie jashtë fushës së këtij Plani Veprimi, pasi këto detyrime zakonisht janë të lidhura me raste specifike, të orientuara drejt zbatimit dhe janë në mënyrë strukturore të ndryshme nga raportimi rutinë administrativ.

Ky përcaktim është metodologjikisht i rëndësishëm. Ndërsa parimi “raporto vetëm një herë” (ORYS) dhe zgjidhjet digjitale si rregull po bëhen gjithnjë e më të rëndësishme edhe në sektorët e rregulluar në nivel të BE-së, zbatimi i tyre në këto fusha kërkon garanci të veçanta ligjore, teknike dhe mbikëqyrëse, duke përfshirë rregullat e konfidencialitetit, diskrecionin mbikëqyrës dhe infrastrukturën e raportimit në nivelin e BE-së. Megjithatë, reformat e propozuara këtu, veçanërisht ngritja e regjistrave thelbësorë të ndërveprueshëm, modeleve të dhënash të standardizuara dhe një parimi të zbatuar ligjërisht të ORYS, mund të shërbejnë në të ardhmen si instrumente horizontale për rishfrytëzimin selektiv të të dhënave ose ndërveprimin me autoritetet e pavarura, në varësi të legjislacionit specifik të sektorit. Çdo zgjatje e tillë duhet të vlerësohet veçmas, përmes vlerësimeve të synuara të ndikimit rregullator dhe në koordinim të ngushtë me organet mbikëqyrëse përkatëse.

Shënim i rëndësishëm: Kjo Hartë Rrugore përbën një dokument strategjik paraprak dhe në zhvillim. Ajo bazohet në vlerësimin diagnostikues dhe në pyetësorët institucionalë të plotësuar deri më tani, si dhe në informacionin e disponueshëm në momentin e hartimit. Si e tillë, afatet kohore, etapat, objektivat dhe rekomandimet e përcaktuara këtu paraqesin vlerësime të arsyetuara dhe orientime treguese, dhe jo përcaktime përfundimtare ose tërësore. Zbatimi praktik i reformës, duke përfshirë testimin pilot, angazhimin e palëve të interesit, hartimin e akteve ligjore dhe zhvillimin e sistemeve, mund të nxjerrë në pah nevojën për etapa shtesë, rregullime në renditje ose përmirësime të masave të propozuara.

Në përputhje me sa më sipër, kjo Hartë Rrugore nuk duhet të interpretohet si një instrument përfundimtar ose i detyrueshëm ligjërish, por më tepër si një kuadër fillestar i destinuar për të udhëhequr zbatimin, koordinimin dhe përcaktimin e prioritetëve në kuadër të Masës së Reformës 1.1.4. Pritet që Harta Rrugore të rishikohet dhe përditësohet periodikisht, në përputhje me ecurinë e zbatimit, shfaqjen e provave të reja dhe zhvillimin e konsultimeve të mëtejshme me institucionet publike, bizneset dhe partnerët e zhvillimit. Ky qasje adaptive është në përputhje me parimet e rregullimit më të mirë të BE-së dhe siguron që reforma të mbetet e përgjegjshme, proporcionale dhe e mbështetur në përvojën praktike.

2. Praktikë aktuale të raportimit B2G: Gjetje institucionale sipas sektorëve

Një anketë gjithëpërfshirëse e evidentimit në më shumë se 20 institucione (nëpërmjet pyetësorëve të standardizuar)¹ zbulon një peizazh të fragmentuar të raportimit B2G në Shqipëri. Kërkesat për raportim shtrihen në disa sektorë, duke përfshirë mjedisin, shëndetësinë, bujqësinë, arsimin dhe financat, shpesh të lidhura me licenca, leje apo programe përfitimi specifike. Gjetjet kryesore nga format institucionale përfshijnë sa vijon:

- i. Çdo agjenci mbledh raporte të veçanta sipas sektorëve nga bizneset. Për shembull, Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM) kërkon nga fabrikat dorëzimin e të dhënave të vetë-monitorimit mjedisor (emisione, mbetje) për përputhshmëri me lejen, Ministria e Bujqësisë (MBZHR) kërkon njoftime paraprake për importin e produkteve bimore, ndërsa Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB) mbledh pasqyrat vjetore financiare dhe raportet e auditimit nga shoqëritë. Këto detyrime burojnë nga një përzierje ligjesh dhe vendimesh të Këshillit të Ministrave (VKM) (p.sh. raportimi mjedisor sipas Ligjit 10431/2011 “For the protection of environment” dhe VKM 229/2014 për rregullat për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme², raportet bujqësore sipas VKM 532/2018 për kërkesat ligjore dhe përcaktimin e rregullave dhe procedurave për tregtimin, transportin, ruajtjen dhe magazinimin e produkteve të regjistruara për mbrojtjen e bimëve³) të cilat shpesh mbivendosen ose dublikojnë kërkesat. Ky mozaik i bazave ligjore krijon kompleksitet; bizneset duhet të lundrojnë mes disa ligjesh dhe aktesh nënligjore që nganjëherë kërkojnë informacion të ngjashëm në formate paksa të ndryshme.

¹ Për qëllimet e përgatitjes së kësaj Rrjedhe udhëzuese, pyetësorë standardizuar mbi praktikën e raportimit biznes-qeveri u shpërndanë nga Ministria e Ekonomisë dhe u plotësuan nga institucionet publike qendrore dhe njësitë administrative të mëposhtme: Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB); Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT); Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD); Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit (MEI); Agjencia Kombëtare për Mjedisin (AKM); Ministria e Mjedisit, përfshirë Drejtorinë për Ekonominë Rrotulluese, Drejtorinë për Lejet Mjedisore dhe Vlerësimin e Ndikimit Mjedisor (VNM), dhe Drejtorinë për Ndryshimet Klimatike; Inspektorati Shtetëror për Mbrojtjen e Territorit (IKMT); Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MSHMS), përfshirë Drejtorinë për Produkte Farmaceutike, njësinë përgjegjëse për biocidet dhe kimikatet, dhe Inspektoratin Shtetëror Shëndetësor; Agjencia për Sigurinë dhe Cilësinë në Shëndetësi (ASCK); Fondi i Sigurimit të Kujdesit Shëndetësor të Detyrueshëm (FSDKSH); Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (MBZHR), përfshirë raportimin e lidhur me produktet për mbrojtjen e bimëve (PMB); Agjencia për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural (AZHBR); Drejtoria e Peshkimit dhe Akvakulturës (DSHPA); Agjencia për Kontrollin e Eksporteve (AKSHE); Agjencia për Administrimin e Zonave të Mbrojtura (AKZM); Ministria e Mbrojtjes / Autoriteti për Industrinë e Mbrojtjes (AIM); dhe Ministria e Arsimit, përfshirë detyrimet e raportimit të lidhura me institucionet parauniversitare dhe universitare.

² https://akm.gov.al/en/ova_doc/vkm-229-date-23-04-2014-miratimine-rregullave-per-transferimin-e-mbetjeve-jo-te-rrezikshme/

³ <https://bujqesia.gov.al/wp-content/uploads/2019/06/VKM-e-tregtimit-te-PMB-nr.-532-date-11.9.2018-FZ-134-18-shtator-2018.pdf>

- ii. Shumica e detyrimeve të raportimit zbatohen vetëm për nën-grupe të caktuara biznesesh dhe jo për të gjithë sektorin privat. Zakonisht, vetëm subjektet që disponojnë licencë, leje ose marrin fonde publike duhet të raportojnë (p.sh. vetëm mbajtësit me licencë për leje mjedisore raportojnë në AKM, vetëm përfituesit e granteve raportojnë në AZHBR, etj.). Në parim, kjo synon kontrollin atje ku është i nevojshëm, por proporcionaliteti për NVM-të është i kufizuar. Vetëm pak institucione kanë të kuptohet për kërkesa më të thjeshta ose përjashtime për bizneset e vogla. Në përgjithësi, një kompani e vogël përballet me të njëjtat hapa formale të raportimit si një firmë e madhe, çka mund të jetë e rëndë. Diagnostikimi identifikoi “proporcionalitet të kufizuar për NVM (vetëm i nënkuptuar në disa raste)” si një boshllëk që duhet adresuar. Për shembull, Agjencia për Zhvillim Bujqësor dhe Rural (AZHBR) ka propozuar thjeshtime ligjore për ndërmarrjet e vogla sa i përket raportimit të granteve, por këto masa nuk janë ende të standardizuara.
- iii. Shpeshësia e raportimit ndryshon sipas detyrimit. Dorëzimet vjetore janë më të zakonshmet, p.sh. pasqyrat financiare vjetore në QKB (duhet të dorëzohen brenda 7 muajve nga përfundimi i vitit financiar), raportet vjetore të menaxhimit të mbetjeve tek autoritetet mjedisore, raportet vjetore për substancat farmaceutike në ministrinë e shëndetësisë. Disa raporte janë më të shpeshta: për shembull, Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor (FSDKSH) kërkon raporte mujore ose dy-mujore nga spitalet për rimbursimet, dhe një drejtori e peshkimit (DSHPA) mbledh statistika mujore për kapjet nga mjetet e peshkimit të licencuara. Disa raporte aktivizohen nga ngjarje të veçanta. Për shembull, sipas kuadrit aktual, importuesit e farërave dhe fidanëve duhet të paraqesin një njoftim paraprak për çdo ngarkesë individuale importi në Njësinë e Produkteve të Mbrojtjes së Bimëve (PMB – Produktet e Mbrojtjes së Bimëve) pranë Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, zakonisht me email dhe disa ditë përpara mbërritjes, duke sjellë kështu detyrime të përsëritura, manuale dhe jo-digjitale raportimi. Mungesa e një shpeshësie standarde dhe afatet e ngushta në disa raste (p.sh. njoftimi i importeve 3 ditë përpara) mund të jenë sfiduese, veçanërisht kur mungon mundësia e dorëzimit digjital për të përshpejtuar procesin. Në të vërtetë, një ndër rekomandimet është ndryshimi i rregullave të tilla si njoftimi i importit bujqësor për të lejuar një periudhë 24-orëshe paralajmëruese në vend të disa ditëve.
- iv. Formatet hibride të raportimit mbizotërojnë, duke reflektuar dixhitalizimin e pjesshëm. Shumë institucione ende mbështeten në formularë fizikë letre ose dokumente të dërguara me email që bizneset të raportojnë të dhëna. Për shembull, raportet mjedisore (vetëmonitorimi i AKM-së, regjistrat e importit të kimikateve të MSHMS-së) shpesh plotësohen në letër ose si skeda Excel dhe dorëzohen me postë/email. Ministria e Arsimit kërkon nga shkollat private të dorëzojnë raportet vjetore në formë fizike. Nga ana tjetër, ka shembuj të shquar të përparimit dixhital: QKB ka pranuar dorëzimin online të pasqyrave vjetore përmes portalit e-Albania që prej vitit 2014, dhe agjencia e akreditimit të sektorit shëndetësor (ASCK) përpunon plotësisht disa raporte biznesi vetëm përmes e-Albania. Këto suksese tregojnë potencialin e e-portaleve, por janë përjashtime. Në tërësi, shumica e raporteve B2G nuk janë të disponueshme përmes një platforme të unifikuar dixhitale, dhe bizneset duhet të ekuilibrojnë mes kanaleve elektronike dhe manuale. Përshtatshmëria e ndryshme (“letër për një raport, online për një tjetër”) e vështirëson përmbushjen dhe shpërdoron burime.
- v. Disa agjenci raportuan plane ose projekte në vazhdim për të dixhitalizuar proceset e tyre të raportimit, megjithëse shumë prej tyre janë ende në zhvillim ose të pezulluara. Për shembull, Agjencia Kombëtare e Mjedisit po zhvillon një Sistem të Monitorimit Informativ (SIM) së bashku me Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) për të menaxhuar

raportet e lejeve mjedisore online. Njësia e ekonomisë qarkulluese e Ministrisë së Mjedisit vuri në dukje gjithashtu se SIM është në proces për raportet e eksportit të mbetjeve. Drejtoria e Peshkimit (DSHPA) ka një Sistem të Raportimit Elektronik (ERS) për anijet më të mëdha të peshkimit, ndërkohë që operatorët më të vegjël vazhdojnë të raportojnë në letër. Autoriteti i Kontrollit të Eksporteve (AKSHE) provoi të implementonte një sistem online ("Stratlink"), i cili aktualisht nuk funksionon. Shumë institucione të tjera u përgjigjën se nuk ekziston asnjë sistem i specializuar IT për raportimin e tyre të biznesit (p.sh. "Nuk ka" platformë dixhitale për njoftimet e fillimit të ndërtimit të IKMT ose raportin e importeve të biocidëve të Ministrisë së Shëndetësisë). Pabarazia në infrastrukturën dixhitale bën që të dhënat të jenë të izoluar dhe të mos ndahen, edhe aty ku të dhënat elektronike mbledhen (p.sh. paraqitjet financiare të QKB-së), agjencitë e tjera nuk mund t'i tërheqin automatikisht për nevojat e tyre. Komentet e marra tregojnë qartë nevojën për zgjidhje të ndërveprueshme, duke lidhur sisteme si tatimet, regjistrin e biznesit, mjedisin, etj., në mënyrë që kur të dhënat regjistrohen tek një institucion publik, të mund të aksesohen edhe nga të tjerët.

- vi. Shkalla e zbatimit të obligimeve të raportimit në rast të mospërputhjes varion gjerësisht. Disa ligje parashikojnë gjopa të mëdha ose sanksione nëse subjektet nuk raportojnë në kohë (për shembull, depozitimi me vonesë i pasqyrave financiare vjetore në QKB mund të sjellë gjopa deri në 60 000 lekë (afërsisht 500 euro), dhe shoqëritë rrezikojnë humbjen e licencës ose financimeve nëse nuk raportojnë të dhënat e kërkuara pranë rregullatorëve. Në fusha të tjera, megjithatë, zbatimi është i butë ose mungon tërësisht. Njësia e Ministrisë së Shëndetësisë për substancat kimike ka theksuar mungesën e sanksioneve të qarta për subjektet që nuk dorëzojnë raportet vjetore të importit. Pyetësorët institucionale tregojnë qasje të ndryshme sa i përket zbatimit dhe pajtueshmërisë në institucionet shtetërore përgjegjëse për raportimin biznes-shtet. Në disa sektorë, detyrimet e raportimit shoqërohen me sanksione të shprehur, përfshirë gjopa administrative, pezullim të lejeve ose refuzim të përpunimit të aplikimeve në rastet e mosdorëzimit ose dorëzimit me vonesë (p.sh. raportimi financiar vjetor pranë Qendrës Kombëtare të Biznesit si dhe detyrimet e raportimit të lidhura me procedurat e licencimit apo autorizimit). Në të kundërt, autoritete të tjera evidentojnë qartësisht mungesën e sanksioneve formale në rast të mosraportimit, ose mbështetet kryesisht në mekanizma të ndjekjes informale, veçanërisht aty ku raportimi kryhet në formë manuale, me email, ose përmes procedurave të paintegruara (p.sh. njoftimet për produkte kimike të caktuara, biocide apo statistika sektoriale).

Kjo mospërputhje në regjimet e zbatimit dokumentohet drejtpërdrejt në pyetësorët e plotësuar, të cilët tregojnë se të njëjtat mangësi strukturore, konkretisht bazat ligjore të fragmentuara, kërkesat e përsëritura për raportim, formatet hibride fizike-digjitale dhe mungesa e ndërveprueshmërisë, bashkëekzistojnë me pasoja shumë të ndryshme të respektimit, në varësi të institucionit përkatës. Si rezultat, bizneset mund të përballen me sanksione të rrepta në disa rrjedha të raportimit, ndërkohë që në rrjedha të tjera nuk ka asnjë zbatim të barasvlefshëm, pavarësisht niveleve të krahasueshme të barrës administrative.

Në të njëjtën kohë, një numër i konsiderueshëm institucionesh e pranojnë shprehimisht se praktikatat ekzistuese të raportimit imponojnë ngarkesa të tepruara administrative, veçanërisht mbi ndërmarrjet e vogla dhe të mesme. Këto pranime pasqyrohen në propozimet institucionale për të shkurtuar afatet e raportimit, unifikuar formatet, eliminuar paraqitjet e dyfishta, integruar raportimin në platforma digjitale (veçanërisht e-Albania), dhe futur masa të

proporcionalitetit ose të thjeshtësisimit. Propozime të tilla janë në thelb natyrë lehtësuese dhe synojnë të përmirësojnë respektimin, duke ulur kompleksitetin dhe jo duke forcuar sanksionet.

Bashkëekzistenca e modeleve të respektimit të bazuara në sanksione dhe propozimeve të reformave lehtësuese krijon një tension të qartë politik. Nga njëra anë, disa autoritete i konsiderojnë sanksionet e rrepta si të nevojshme për të siguruar disiplinë rregullatore dhe plotësinë e të dhënave. Nga ana tjetër, vendosja e gjobave brenda një sistemi të karakterizuar nga kërkesa të ndara, manuale dhe të dyfishta të raportimit rrezikon të ndëshkojë bizneset për mangësitë strukturore të vetë kuadrit administrativ, dhe jo për mospërputhje të mirëfilltë.

Ky tension njihet mirë në literaturën e qeverisjes rregullatore të BE-së dhe OECD-së. OECD⁴ dhe Komisioni Evropian theksojnë vazhdimisht se zbatimi duhet të jetë proporcional, i bazuar në rrezik dhe i mbështetur nga procese administrative të thjeshtuara, veçanërisht aty ku digjitalizimi dhe parimi “report-once” (ORYS) nuk janë zbatuar ende plotësisht. Rregullimi më i Mirë i BE-së⁵ udhëzimet paralajmërojnë qartë kundër mbështetjes në sanksione në mjedise rregullatore me ngarkesë të lartë dhe përkundrazi promovojnë respektimin që ndërtohet në vetë projektimin, ku thjeshtësimi, zgjidhjet “digital-by-default” dhe mekanizmat e rishfrytëzimit të të dhënave përdoren për të arritur norma më të larta respektimi me kosto më të ulët administrative. Në këtë kontekst, gjetjet e pyetësorëve institucionalë sugjerojnë se kuadri aktual shqiptar për raportimin B2G nuk ka arritur ende nivelin e pjekurisë procedurale të nevojshme për të justifikuar një qasje tërësisht të bazuar në sanksione. Përkundrazi, ato nënvizojnë nevojën për një logjikë të reformës së sekuencuar, ku mekanizmat e zbatimit rikaloibrohen gradualisht vetëm pasi detyrimet e raportimit të jenë unifikuar, të jenë digjitalizuar dhe të harmonizohen me parimin ORYS. Kjo qasje është në përputhje me praktikën e BE-së, sipas së cilës sanksionet në përgjithësi forcohen pas prezantimit të sistemeve digjitale të raportimit ndërveprues, të orientuar nga përdoruesi dhe sipas parimit “vetëm një herë”.⁶ Në përputhje me këtë, kjo Rrugë Hartëmirëse përqafton qëndrimin se lehtësimi, thjeshtësimi dhe integrimi digjital duhet të paraprijnë çdo konsolidim të regjimeve të sanksionimit. Mjetet e respektimit të mbështetura në stimuj, të tilla si ulja e shpeshtësisë së raportimit për operatorët me rrezik të ulët, afatet e zgjatura për NVM-të, plotësimi i automatizuar paraprak i të dhënave dhe udhëzimi digjital, janë instrumente kalimtare më të përshtatshme në këtë fazë aktuale. Vetëm pasi parimi ORYS dhe raportimi “digital-by-default” të jenë plotësisht funksionale, kornizat e zbatimit mund të harmonizohen dhe të aplikohen në mënyrë më të qëndrueshme, në përputhje me standardet e BE-së për proporcionalitetin dhe sigurinë juridike.

- vii. Është me rëndësi që vetë institucionet ofruan rekomandime të përafuara për të përmirësuar sistemin. Një kërkesë e përbashkët ishte unifikimi i raportimit për të shmangur dërgimin e shumëfishtë të të njëjtat të dhëna për agjenci të ndryshme. Për shembull, si Agjencia e Mjedisit (AKM) ashtu edhe Inspektorati i Territorit (IKMT) kanë sugjeruar që informacioni mjedisor të raportohet një herë dhe të ndahet, në vend që shoqëritë të dërgojnë raporte të veçanta për

⁴ OECD, Panorama e Politikave Rregullatore (edicion i fundit), kapitujt mbi pajtueshmërinë, zbatimin dhe uljen e barrës administrative

⁵ Komisioni Evropian, Udhëzimet për Rregullimin më të Mirë, SWD(2021) 305 final.

⁶ Komisioni Evropian, Rregulloren (BE) 2018/1724 për Portën Dixhitale të Vetme, parathëniet mbi parimin e "një herë vetëm" dhe uljen e barrës administrative.

secilën. Po ashtu, trupa të ndryshme kërkuar standardizimin e formateve mes agjencive (që çdo raport të mos jetë formular i veçantë) dhe zgjerimin e përdorimit të portaleve digjitale për të zëvendësuar letrën. Propozime të veçanta përfshijnë: integrimin e sistemit të planifikuar të AKM me portalin qendror e-Albania, krijimin e një “raporti mjedisor” të vetëm që plotëson njëherësh kërkesat e Mjedisit, Shëndetësisë dhe inspektorëve lokalë; shkurtimin dhe harmonizimin e afateve (p.sh. ideja e ministrisë së bujqësisë për njoftim importi brenda 24 orëve); dhe reduktimin e kërkesave të dyfishta për të dhëna përmes lidhjes së databazave (për shembull, AZHBR ka sugjeruar që të dhënat financiare tatimore të kërkuara në raportet e granteve mund të merren drejtpërdrejt nga Administrata Tatimore, pa qenë nevoja që bizneset t’i ri-dorëzojnë ato shifra). Këto të dhëna nga agjencitë operacionale vënë në dukje nevojën për një zgjidhje gjithëpërfshirëse dhe kanë ndikuar drejtpërdrejt mbi projektimin e rrugës hartëmirëse.

Siç u tregua më sipër, diagnostikimi i praktikave aktuale tregon se raportimi B2G kërkon përpjekje të mëtejshme për t’u përmirësuar dhe thjeshtuar. Situata ekzistuese karakterizohet nga fragmentimi ndërmjet institucioneve, mbivendosje dhe përsëritje të të dhënave, një përzierje e proceseve manuale dhe digjitale (me përvetësim të pabarabartë të digjitalizimit), si dhe rregullore që nuk marrin parasysh madhësinë e biznesit apo parimet moderne të qeverisjes elektronike. Kjo ka kosto, të tilla si përputhshmëria që konsumon kohë dhe burime të cilat mund të shfrytëzoheshin më mirë për aktivitet produktiv, si dhe cilësia e të dhënave qeveritare vuan nga mbledhja jostandarde dhe e fragmentuar. Gjetjet e nxjerra tregojnë qartë se Shqipërisë i nevojitet një sistem i centralizuar dhe i thjeshtuar raportimi, i cili unifikon format, automatizon shkëmbimin e të dhënave dhe thjeshton përputhshmërinë, veçanërisht për NVM-të. Kapitujt në vijim përshkruajnë se si ndryshimet ligjore dhe nismat strategjike do të adresojnë këto çështje, duke ndërtuar një kuadër modern raportimi B2G të harmonizuar me normat e BE-së.

3. Përmbledhje e mospërputhjeve dhe boshllëqeve ligjore në kuadrin rregullator

Analiza institucionale zbuloi disa mospërputhje dhe boshllëqe ligjore që qëndrojnë në themel të regjimit joefikas të raportimit. Ligjet dhe aktet nënligjore të Shqipërisë për raportimin e biznesit janë të fragmentuara në akte të ndryshme, disa prej të cilave mbivendosen ose janë në konflikt, dhe dispozita të rëndësishme të përafruara me BE ende nuk janë miratuar. Ky plan veprimi identifikon fushat kyçe për ndryshime legjislative me qëllim të krijimit të një kuadri ligjor koherent dhe të thjeshtuar:

- i. Instrumente të shumta ligjore kërkojnë që bizneset të raportojnë të njëjtat informacione pranë autoriteteve të ndryshme, duke çuar në dyfishim të detyrimeve. Për shembull, në sektorin e mjedisit, një agjenci vuri në dukje se VKM nr. 229/2014 dhe VKM nr. 742/2015 për lëshimin e ndotësve të dyja detyrojnë raportimin e të dhënave të ngjashme.⁷, duke detyruar në mënyrë efektive kompanitë të plotësojnë dy grupe raportesh me përmbajtje të mbivendosur. Këto detyrime paralele krijojnë konfuzion dhe punë shtesë. Gjithashtu, detyrimet për raportimin financiar janë të dyfishuara. Kompanitë duhet të depozitojnë pasqyrat vjetore në QKB sipas Ligjit për Shoqëritë Tregtare dhe gjithashtu të paraqesin pjesën më të madhe të së njëjtës të dhënë financiare pranë Administratës Tatimore për qëllime të tatimit mbi fitimin, në vend që të ndajnë një depozitë të vetme. Këto dyfishime burojnë nga ligje të disharmonizuara dhe

⁷ <https://dpdetare.gov.al/wp-content/uploads/2024/09/vendim-2015-09-09-742.pdf>

mungesa e një “burimi të vetëm” të të dhënave të biznesit. Kuadri ligjor ka nevojë për rishikim për të konsoliduar detyrimet e mbivendosura. Kur dy ose më shumë rregullore aktualisht kërkojnë raporte të ndara, ato duhet të bashkohen ose referencohen ndërmjet tyre në mënyrë që një depozitë të plotësojë të gjitha kërkesat. Përkufizimet dhe afatet kontradiktore (p.sh. data të ndryshme raportimi apo formate të ndryshme të përcaktuara nga rregullore të ndryshme) duhet të harmonizohen për të eliminuar kundërshtitë.

- ii. Përgjegjësitë për raportimin B2G janë të shpërndara ndërmjet shumë ministrive dhe agjencive, shpeshherë pa një ndarje të qartë të kompetencave. Për shembull, raportimi për mbetjet e rrezikshme përfshin Ministrinë e Mjedisit, Ministrinë e Shëndetësisë (për mbetjet spitalore dhe mjekësore), si dhe inspektoratet vendore. Mandate të mbivendosura mund të shkaktojnë ose raportim të dyfishtë nga bizneset, ose, anasjelltas, mungesa ku çdo agjenci supozon se tjetra po mbledh të dhëna të caktuara. Një rishikim i posaçëm ligjor dhe një raport analitik mbi paqartësitë dhe dyfishimet e kompetencave të lidhura me raportimin duhet të përgatiten si një rezultat i hershëm i zbatimit të Udhërrëfyesit. Ky rishikim duhet të hartojë në mënyrë sistematike detyrimet e raportimit në institucionet qendrore të qeverisjes dhe autoritetet e qeverisjes vendore, të identifikojë mbivendosjet dhe bazat ligjore në konflikt, dhe të përcaktojë qartë se cili institucion vepron si autoritet drejtues për çdo kategori të raportimit të biznesit. Qëllimi i këtij ushtrimi është të qartësojë “kush bën çfarë” në zinxhirin e raportimit B2G dhe të krijojë një ndarje të qartë të përgjegjësisë, duke përfshirë edhe vendin ku të dhënat mblidhen, verifikohen, ruhen dhe ri-përdoren. Në bazë të këtij rishikimi, Udhërrëfyesi rekomandon që mekanizmat formale të koordinimit ndër-agjencive dhe të shkëmbimit të të dhënave të përfshihen në legjislacionin parësor ose dytësor, në vend që të mbështeten në bashkëpunim informal. Për shembull, një ndryshim në kuadrin e menaxhimit mjedisor duhet të përcaktojë shprehimisht se të dhënat e depozituara nga bizneset përmes një portali të përqendruar të raportimit mjedisor përbëjnë pajtueshmëri të mjaftueshme dhe ligjërish të vlefshme për të gjitha autoritetet publike, si në nivel qendror ashtu edhe vendas, të cilat kërkojnë akses në këto të dhëna për qëllime mbikëqyrjeje, inspektimi, apo leje-dhënieje. Një dispozitë e tillë do të eliminonte detyrimet paralele të raportimit pranë inspektorateve, njësisë të qeverisjes vendore, apo organeve sektoriale, me përjashtim të rasteve kur ekziston një përjashtim i argumentuar qartë.

Kjo qasje operacionalizon logjikën “depozito njëherë, plotëso disa herë” që qëndron në themel të parimit ORYS (report-once) dhe kërkon mbështetje të qartë ligjore për të siguruar që autoritetet publike të jenë të detyruara të mbështeten në burime të përbashkëta, të autorizuar të të dhënave, në vend që të këmbëngulin për formularë të veçantë, depozitime të dyfishta apo kanale raportimi specifike për institucionin. Është e rëndësishme që shqyrtimi ligjor të shtrihet edhe mbi detyrimet e raportimit të bizneseve ndaj bashkive dhe njësisë të tjera të qeverisjes vendore, të cilat shpesh lindin në fusha të tilla si monitorimi mjedisor, ndërtimi dhe zhvillimi territorial, taksat dhe tarifat vendore, si dhe autorizimet lidhur me shërbimet. Këto detyrime në nivel lokal aktualisht janë të pamjaftueshëm të hartuara dhe rrezikojnë të vazhdojnë përsëritjen e raportimeve edhe nëse raportimi në nivel qendror është racionalizuar. Prandaj, shqyrtimi ligjor duhet të vlerësojë në ç’masë raportimi i qeverisjes vendore mund të integrohet në të njëjtin kuadër të ndërlidhur të raportimit, duke siguruar që të dhënat e raportuara një herë, pavarësisht nëse janë në nivel qendror apo lokal, të mund të ripërdoren midis nivelesh të ndryshme administrative në përputhje me parimin ORYS. Ky është një parakusht i domosdoshëm për arritjen e një sistemi realisht të unifikuar të raportimit B2G dhe për

parandalimin e rikthimit të barrës administrative në nivel nënkombëtar pas reformës në qeverisjen qendrore.

- iii. Shqipëria e ka përqaftuar në mënyrë konceptuale Parimin “Vetëm-Një-Herë”, veçanërisht përmes zhvillimit të platformës e-Albania. Nga ana ligjore, Ligji nr. 44/2015 “Për Kodin e Procedurave Administrative” parashikon që autoritetet publike nuk duhet të kërkojnë dokumente ose të dhëna që mbahen tashmë nga një institucion tjetër. Megjithatë, duke qenë se kjo detyrë është e përgjithshme dhe i mungojnë mekanizmat e zbatimit, parimi mbetet i pazbatuar plotësisht në praktikë. Analiza institucionale e kryer për këtë diagnostikim evidentoi se agjencitë shpeshherë kërkojnë të dhëna të njëjta nga shoqëritë tregtare (p.sh. NIPT, licenca, deklarata) në mënyrë të përsëritur. Për të vënë në funksion të plotë këtë parim në përputhje me Regulation (EU) 2018/1724 dhe Kornizën Evropiane të Ndëroveprueshmërisë (EIF), Shqipëria duhet të miratojë dispozita ligjore të posaçme që e bëjnë të detyrueshëm ripërdorimin e të dhënave, të specifikojë detyrimet për ndëroveprueshmëri dhe të ndalojë kërkesat e përsëritura. Kjo do të kërkojë harmonizim ndërmjet legjislacionit sektoror, udhëzime procedurale për nëpunësit civilë dhe integrim teknik në prapavijë të burimeve të të dhënave. Pa këtë përputhje, Shqipëria rrezikon të humbë përfitimet e efikasitetit administrativ dhe reduktimit të kostos që vijnë nga funksionimi i plotë i sistemeve “vetëm-një-herë”. Për shembull, autoriteti tatimor dhe regjistri tregtar të ndajnë mes tyre informacionet bazë të shoqërive tregtare në mënyrë të brendshme. Si rezultat, shoqëritë tregtare shpesh duhet të paraqesin të dhënat e tyre të identifikimit, informacionin e pronarëve, të dhënat financiare, etj., në zyra të ndryshme veçmas. Për ta zgjidhur këtë, plani i veprimit do të propozojë një detyrim ligjor për ndëroveprueshmërinë e të dhënave. Për shembull, një Vendim i Këshillit të Ministrave ose ndryshim ligjor mund të kërkojë që të dhënat e zakonshme (si numri i regjistrimit të shoqërisë, adresa ose NIPT-i) të merren nga Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB) ose baza përkatëse e të dhënave dhe të mos kërkohen sërish në çdo formular. Po kështu, nëse një agjenci zotëron një dokument (p.sh. leje mjedisore), një agjenci tjetër që e kërkon atë për një procedurë duhet ta tërheqë atë në mënyrë elektronike në vend që t’ia kërkojë subjektit përsëri. Vendosija e rregullave të tilla “vetëm-një-herë” në legjislacionin shqiptar do të përputhet me praktikën e qeverisjes elektronike të BE-së dhe do të eliminojë një burim të rëndësishëm të përsëritjeve.
- iv. Disa direktiva dhe rregullore të BE-së që lidhen me qeverisjen dixhitale dhe raportimin korporat nuk janë ende tërësisht të transpozuar ose të zbatuara në kuadrin ligjor të Shqipërisë. Mbyllja e këtyre boshllëqeve është thelbësore për anëtarësimin në BE dhe për modernizimin e sistemit të raportimit B2G:
 - o *Rregullorja Single Digital Gateway (BE) 2018/1724*: Kjo rregullore e BE-së kërkon që shtetet anëtare të ofrojnë një portal të vetëm online për informacionin dhe procedurat kryesore administrative për bizneset dhe qytetarët. Ajo gjithashtu detyron zbatimin e Sistemit Teknik të Only Once (OOTS) për shkëmbimin ndërkufitar të provave mes autoriteteve të vendeve të ndryshme. Shqipëria nuk i ka miratuar ende dispozitat e Rregullores SDG në ligjin kombëtar.⁸Plani i veprimit parashikon krijimin e portalit

⁸ OOTS mandatet shprehimisht nga Rregullorja (BE) 2018/1724 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 2 tetorit 2018 për krijimin e një Portë Dixhitale të Vetme (SDG).

· Artikujt 14–18 vendosin parimin e "një herë vetëm".

· Neni 14 prezanton sistemin teknik për të mundur shkëmbimin ndërkufitar të dëshmive.

Shtojca II liston procedurat e mbuluara nga parimi i "një herë vetëm".

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018R1724>

kombëtar “Single Digital Gateway” të Shqipërisë, siç kërkohet (duke mundësuar, nëse është e nevojshme, përdorimin e e-Albania), dhe sigurimin që i gjithë informacioni mbi formalitetet e biznesit dhe detyrimet e raportimit të jetë i disponueshëm online në një format të standardizuar. Ligjërisht, kjo mund të përfshijë një Vendim të Qeverisë që përcakton pikën e vetme të kontaktit dhe detyrimin e ministrave për të publikuar format dhe udhëzime të përditësuara në të. Për më tepër, duhet të fillojnë përgatitjet për t’u lidhur me rrjetin OOTS të BE-së, në mënyrë që, në momentin e anëtarësimit në BE, Shqipëria të kryejë shkëmbime të të dhënave pa pengesa (p.sh., një licencë biznesi ose certifikatë tatimore) me vendet e tjera, me kërkesë. Kjo do të kërkojë, me shumë mundësi, protokolle teknike dhe ndoshta një ligj që mundëson njohjen e dokumenteve elektronike të huaja në përputhje me Rregulloren SDG. Për realizimin e kësaj, Shqipëria duhet të caktojë dhe të bëjë funksional koordinatorin kombëtar të SDG-së⁹ ka të ngjarë të jetë nën AKSHI-n ose Ministrinë e Ekonomisë në fillim të fazës. Kjo përfshin hartimin dhe digjitalizimin e të paktën 21 ngjarjeve kyçe të ciklit të jetës së biznesit (p.sh., hapja e një biznesi, marrja e licencave) për t’u përfshirë në “Your Europe”, duke siguruar pajtueshmëri me procedurat e Aneksit II të SDG-së. Përgatitjet teknike përfshijnë përmirësimin e backend-it të e-

⁹ Një Koordinator Kombëtar i Portës Dixhitale të Vetme (SDG) është një zyrtar ose ent i caktuar në çdo Shtet Anëtar të BE-së përgjegjës për koordinimin e zhvillimit dhe funksionimit të kornizës së SDG-së. U krijua sipas Rregullosës (BE) 2018/1724, SDG-ja synon të thjeshtojë ndërveprimet e qytetarëve dhe bizneseve me administratat publike duke ofruar një pikë hyrje digjitale të centralizuar për shërbimet thelbësore. Koordinatorët veprojnë si urë mes autoriteteve kombëtare dhe Komisionit Evropian, duke siguruar pajtueshmërinë dhe efikasitetin në një sistem që mund të trajtojë miliona pyetje ndërkufitare çdo vit. [oecd](#)

Koordinatorët menaxhojnë përpjekjet e dixhitalizimit për 21 procedura prioritarë, si regjistrimi i një biznesi ose kërkesa për përfitime, me disponueshmëri të plotë online të kërkuar deri në dhjetor 2023. Ata lehtësojnë gjithashtu sistemin teknik “një herë vetëm” (OOTS) për shkëmbime të automatizuara të të dhënave, monitorojnë cilësinë e shërbimeve përmes feedback-ut të përdoruesve dhe marrin pjesë në grupin e koordinimit të portës së BE-së për të adresuar sfidat e zbatimit. Për vendet kandidate të BE-së, adoptimi i një roli të ngjashëm koordinatori ndihmon në përafrimin me kapitujt e acquis-it për qeverisjen digjitale, duke thjeshtuar raportimin biznes-qeveri dhe duke rritur investimet e huaja përmes uljes së pengesave administrative. Koncepti lind nga shtytja më e gjerë e BE-së drejt një Tregu Dixhital të Vetëm pa pengesa administrative për të nxitur rritjen ekonomike, inovacionin dhe lëvizshmërinë ndërkufitare. [oecd](#)

Korniza e SDG-së u formalizua përmes Rregullosës (BE) 2018/1724, e miratuar më 2 tetor 2018 dhe në fuqi që nga 11 dhjetori 2018. Kjo rregullore trajton probleme të vjetra në tregun e brendshëm të BE-së, ku qytetarët dhe bizneset përballen shpesh me dokumentacion të dyfishuar dhe procedura kombëtare të ndryshme për veprimtarinë ndërkufitare. SDG-ja bazohet në iniciativë të mëparshme si Plani i Veprimit për eGovernment (2016-2020) dhe Deklarata e Tallinit për eGovernment (2017), duke theksuar shërbime digjitale të bazuara në përdorues. [oecd](#)

Një inovacion kyç është kërkesa për çdo Shtet Anëtar të caktojë një koordinatör kombëtar, siç parashikohet në Nenin 28 të rregullosës. Kjo siguron zbatim të decentralizuar por të harmonizuar, me koordinatörët si pika fokale për pajtueshmërinë kombëtare. Komisioni Evropian e mbështet këtë përmes një grupi të dedikuar koordinimi, që përfshin përfaqësuesit kombëtarë për të monitoruar përparimin dhe zgjidhur çështjet. Për shembull, Rregullorja e Zbatimit të Komisionit (BE) 2020/1121 detajon mekanizmat e feedback-ut të përdoruesve, duke kërkuar nga koordinatörët të mbledhin dhe analizojnë statistika mbi cilësinë e shërbimeve. Po kështu, Rregullorja e Zbatimit (BE) 2022/1463 specifikon standardet teknike për OOTS-në, duke mandatuar koordinatörët të mbikëqyrin shkëmbimet e sigurta të të dhënave në përputhje me Rregulloren e Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave (GDPR). [oecd](#)

Një koordinatör SDG zakonisht është një zyrtar i lartë, agjenci ose zyrë e dedikuar brenda qeverisë së një Shteti Anëtar, përgjegjës për drejtimin e zhvillimit kombëtar të SDG-së. Rregullorja nuk parashikon një model uniform, duke lejuar fleksibilitet bazuar në strukturat kombëtare—për shembull, Danimarka e cakton te Agjencia Daneze për Qeverinë Dixhitale, ndërsa Holanda përdor një koordinatör të mbështetur nga një zyrë kombëtare. Caktimi është i detyrueshëm, me Shtetet Anëtare që njoftuan Komisionin deri më 12 dhjetor 2019, sipas Nenit 28(1). [oecd](#)

1. https://www.oecd.org/en/publications/2025/04/oecd-regulatory-policy-outlook-2025_a754bf4c.html

Albania për lidhje të bazuara në API me OOTS, me pilotime që fokusohen në fusha me ndikim të lartë si depozitimi i akteve sipas Direktivës 2019/1151. Sfidat si ndërveprueshmëria e të dhënave do të adresohen përmes përafrimit me Kornizën Evropiane të Ndërveprueshmërisë (EIF), duke përfshirë standarde semantike për shkëmbime pa ndërprerje.

- *Rregullorja eIDAS (BE) 910/2014*: Korniza eIDAS për identifikimin elektronik, nënshkrimet dhe shërbimet e besuara përcakton rregullat për njohjen e ndërsjellë të ID-ve kombëtare dhe vlefshmërinë ligjore të nënshkrimeve/ vula elektronike. Shqipëria duhet të integrojë plotësisht parimet e eIDAS, për shembull duke zgjeruar përdorimin e ID-së kombëtare dhe nënshkrimeve të kualifikuara elektronike në ndërveprimet e biznesit me qeverinë. Aktualisht, bizneset shqiptare mund të përdorin kredencialet e e-Albania ose certifikatat e kartës së ID-së për të nënshkruar disa formularë, por kërkohet një bazë më e gjerë ligjore për të detyruar (dhe pranuar) nënshkrimet e kualifikuara elektronike për depozitimet zyrtare B2G si p.sh. pasqyrat financiare dhe deklaratat tatimore. Ligji ose aktet nënligjore duhet të ndryshohen për të garantuar që dërgesat e nënshkruara elektronikisht të jenë juridikisht të barasvlefshme me dokumentet në letër, dhe për të hapur rrugën për njohjen e ardhshme ndërkufitare të ID-së elektronike të Shqipërisë nën eIDAS. Forcimi i bazës ligjore për identifikimin e sigurt digjital do të mundësojë procese tërësisht online të raportimit dhe do të përmirësojë besueshmërinë.
- *Rregullorja (BE) 2024/1183 e Parlamentit European dhe e Këshillit, datë 11 prill 2024, për dixhitalizimin e bashkëpunimit administrativ ndërkufitar, dhe për ndryshimin e Rregullores (BE) 2018/1724 (E njohur gjithashtu si “Rregullorja për Sistemin Teknik Only Once”)*: Rregullorja ndërtohet mbi themelet e vendosura nga Rregullorja (BE) 2018/1724 për Porta Digjitale të Vetme, duke krijuar një kuadër të strukturuar për ndërveprueshmërinë teknike, përgjegjësitë ligjore dhe standardet e sigurisë së të dhënave. Ajo siguron që qytetarët dhe bizneset që ndërveprojnë me administratat publike në një shtet tjetër të BE-së të mos kenë nevojë të riparqesin informacionin që tashmë është i disponueshëm në sistemet e vendit të tyre të origjinës. Autoritetet kombëtare kërkohet të sigurojnë që sistemet e prapaskenës të jenë të afta për transferim të dhënash të sigurt dhe të automatizuar duke përdorur standarde të përbashkëta dhe kuadro të besimit. Megjithatë Shqipëria aktualisht nuk është anëtare e Bashkimit European, përafrimi me dispozitat e Rregullores (BE) 2024/1183 do të jetë jetik për të mundësuar integrimin e ardhshëm në Sistemin Teknik Only Once dhe në Tregun Digjital të Vetëm të BE-së. Ky përafrim do të mbështesë gatishmërinë e Shqipërisë për të marrë pjesë në procedurat administrative ndërkufitare dhe do të lehtësojë bashkëpunimin digjital të pandërprerë pas anëtarësimit.
- *Direktiva 2013/34/BE (Accounting Directive)*: Kjo direktivë (dhe ndryshimet e saj, përfshirë rregullat e reja për Raportimin e Qëndrueshmërisë së Korporatave) përcakton kërkesat për raportimin financiar për shoqëritë, duke përfshirë edhe regjimet e thjeshtuara për NVM-të dhe mikro-ndërmarrjet. Ndërkohë që Shqipëria ka një ligj për raportimin financiar, kërkohet më shumë përafrim për të përfshirë lehtësimet e mundësuar për NVM-të nga direktiva. Për shembull, rregullat e BE-së i lejojnë mikro-shoqëritë të paraqesin pasqyra financiare të shkurtuara me më pak hollësi, dhe Shtetet Anëtare mund të përjashtojnë shoqëritë më të vogla nga disa detyrime të caktuara për zbulim të të dhënave. Ligji shqiptar aktualisht nuk ofron lehtësime domethënëse për mikro/NVM aplikuesit; çdo shoqëri duhet të paraqesë një bilanc të plotë dhe pasqyrën e të ardhurave pranë QKB-së dhe organeve tatimore. Plani i Veprimtë rekondon ndryshimin e Ligjit Nr. 25/2018 “Për

Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare”, si dhe çdo akt nënligjor të lidhur, për të mundësuar plotësisht dhe për të zbatuar regjime të shkallëzuara të raportimit financiar, duke përfshirë detyrime të thjeshtuara raportimi për mikro-entitete dhe ndërmarrje të vogla, në përputhje me opsionet dhe pragjet e parashikuara në Direktivën 2013/34/BE. Kjo do të lehtësonte jo vetëm barrën mbi NVM-të, por gjithashtu do të harmonizonte legjislacionin me standardet e BE-së. Gjithashtu, transpozimi i kërkesave më të reja të BE-së si Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) do të jetë i rëndësishëm që shoqëritë më të mëdha shqiptare të fillojnë të raportojnë informacionin ESG deri në vitet 2026–2027, në përputhje me afatet e BE-së.

- *Direktiva (BE) 2019/1151 (Digjitalizimi i Ligjit për Shoqëritë Tregtare 9901/2008)*: Shqipëria duhet të transpozojë plotësisht Direktivën (BE) 2019/1151 të Parlamentit Europian dhe të Këshillit të datës 20 qershor 2019, që ndryshon Direktivën (BE) 2017/1132 sa i përket përdorimit të mjeteve dhe proceseve dixhitale në ligjin për shoqëritë tregtare, si pjesë e përafrimit me Kapitullin 6 (Ligji për Shoqëritë Tregtare) të *acquis communautaire* të BE-së, me afatin e transpozimit që bie në mes të vitit 2026. Kjo Direktivë kërkon nga Shtetet Anëtare të sigurojnë që themelimi i shoqërive tregtare, regjistrimi i degëve dhe depozitimi i dokumenteve të shoqërisë të mund të kryhen tërësisht në mënyrë elektronike, pa qenë e nevojshme prania fizike e themeluesve, administratorëve apo aksionarëve, dhe me përdorimin e identifikimit elektronik të njohur dhe shërbimeve të besuara. Shqipëria ka bërë tashmë përparim të pjesshëm në këtë drejtim, në veçanti përmes mundësisë për regjistrimin online të shoqërive tregtare në platformën e-Albania dhe përdorimit të mjeteve dixhitale nga noterët dhe Qendra Kombëtare e Biznesit. Megjithatë, ndryshimet formale ligjore mbeten të nevojshme për të siguruar që i gjithë cikli i jetës së shoqërisë tregtare: nga themelimi dhe regjistrimi, te depozitimi i pasqyrave financiare vjetore, ndryshimet në të dhënat e shoqërisë, aktiviteti i degëve dhe likuidimi, të mund të përfundojnë elektronikisht, në një mënyrë tërësisht koherente dhe juridikisht të sigurt.
- v. Nevojitet një reformë e gjerë ligjore për të integruar rishikimin sistematik dhe thjeshtimin e kërkesave të raportimit nga biznesi drejt qeverisë (B2G) në procesin e hartimit të politikave në Shqipëri. Një numër i konsiderueshëm i detyrimeve ekzistuese të raportimit kanë qenë në fuqi për shumë vite pa asnjë vlerësim të strukturuar të domosdoshmërisë, efektivitetit ose proporcionalitetit të tyre, duke rezultuar në ngarkesa administrative të shtuara dhe dublime, shqetësim ky që është trajtuar qartë në politikat e EU Better Regulation dhe vlerësimet e SIGMA.¹⁰ Për të adresuar këtë dobësi strukturore, Plani i Veprimit rekomandon që Shqipëria të kërkojë në mënyrë formale kryerjen e Vlerësimeve të Ndikimit të Rregulloreve (RIA) për të gjitha detyrimet e reja ose të rishikuara në mënyrë thelbësore të raportimit B2G, në përputhje me standardet e EU Better Regulation, duke përfshirë edhe zbatimin e detyrueshëm të Testit për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme (SME Test).¹¹ Në terma praktike, kjo nënkupton që, përpara se të prezantohet çdo formë e re raportimi ose detyrim informimi, autoritetet kompetente duhet të konsultohen me bizneset e prekura, të kuantifikojnë kostot e përputhshmërisë, veçanërisht për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme, dhe të identifikojnë masa lehtësuese si ripërdorimi i të dhënave ekzistuese, formatet e thjeshtësuara, ulja e shpeshtësisë së raportimit, ose ngritja e pragjeve të aplikueshmërisë, sipas kërkesave të parimeve të proporcionalitetit të BE-së dhe parimeve të “përputhshmërisë në projektim”. Kjo qasje është

¹⁰ Komisioni Evropian, Udhëzimet për Rregullimin më të Mirë, SWD(2021) 305 final; OECD/SIGMA, Parimet e Administratës Publike – Rregullimi më i Mirë dhe Ofrimi i Shërbimeve

¹¹ Komisioni Evropian, Udhëzimet për Rregullimin më të Mirë, SWD(2021) 305 final

në përputhje me Parimet e OECD/SIGMA për Administratën Publike, të cilat kërkojnë rregullim të bazuar në prova, konsultim sistematik me aktorët e interesuar dhe marrje në konsideratë të qartë të ngarkesës administrative, veçanërisht për bizneset e vogla¹². Disa Shtete Anëtare të BE-së kanë operativizuar Testet për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme si një element thelbësor të kuadrit të tyre për përmirësimin e rregullimit. Në veçanti, Testi për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme i Irlandës, i aplikuar nëpër departamentet qeveritare, ka çuar në përjashtime ose regjime të thjeshtuara përputhshmërie për mikro-ndërmarrjet dhe përmendet vazhdimisht si një praktikë e mirë në vlerësimet e BE-së dhe OECD-së.¹³ Përveç kësaj, Plani i Veprimit rekomandon institucionalizimin e një shqyrtimi periodik të tipit “gijotinë rregullatore” të detyrimeve të raportimit, ku, në baza vjetore, një organ ndërministror shqyrtton në mënyrë sistematike kërkesat ekzistuese të raportimit B2G për të identifikuar ato që janë të vjetruara, të tepërta ose të dyfishta, me synimin për t’i eliminuar ose bashkuar ato. Ushtrime të krahasueshme të ndërmarra në disa Shtete Anëtare të BE-së, përfshirë gjatë fazave para-anëtarësimit, kanë rezultuar në reduktime të konsiderueshme të procedurave administrative—shpesh të raportuara në nivele deri në 25%—pa minuar objektivat rregullatore.¹⁴ Për të siguruar qëndrueshmërinë dhe sigurinë juridike, këto procese duhet të jenë të formalizuara në legjislacionin shqiptar, për shembull nëpërmjet ndryshimeve që kërkojnë nga Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit të koordinojë shqyrtime vjetore të detyrimeve të raportimit të biznesit, të publikojë propozime për thjeshtim dhe të monitorojë reduktimet e barrës administrative, në përputhje me kërkesat e BE-së dhe SIGMA-s për sisteme të institucionalizuara të rregullimit më të mirë.

Në këtë kontekst, Plani i Veprimit rekomandon hartimin e ndryshimeve të synuara në Ligjin Nr. 9901, datë 14.04.2008, “Për Tregtarët dhe Shoqëritë Tregtare”, i ndryshuar, dhe në Ligjin Nr. 9723, datë 03.05.2007, “Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit”, i ndryshuar, së bashku me aktet nënligjore përkatëse që rregullojnë Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB). Këto ndryshime duhet të mundësojnë dhe të kërkojnë shprehimisht përdorimin e mjeteve dixhitale dhe procedurave elektronike për të gjitha proceset që parashikohen nga ligji i shoqërive tregtare të mbuluara nga Direktiva (BE) 2019/1151. Për më tepër, Direktiva (BE) 2019/1151 kërkon ndërlidhjen e regjistrave të biznesit përmes Sistemit të Ndërlidhjes së Regjistrave të Biznesit (BRIS). Për të respektuar këtë kërkesë, Shqipëria duhet të përfshijë dispozita të qarta ligjore që i mundësojnë Qendrës Kombëtare të Biznesit (QKB) të marrë pjesë në BRIS, duke përfshirë dispozita për formatet e të dhënave, ndërveprueshmërinë, identifikimin elektronik dhe shkëmbimin ndërkufitar të informacionit të shoqërive tregtare. Këto ndryshime janë të nevojshme për të siguruar që, në rast të anëtarësimit në BE, të dhënat shqiptare të shoqërive tregtare të qarkullojnë lirisht dhe të jenë të aksesueshme përmes rrjetit në shkallë të BE-së të regjistrave të biznesit, në përputhje me ligjin e BE-së për shoqëritë tregtare dhe standardet e qeverisjes dixhitale.

4. Shtyllat strategjike të Planit të Veprimit

Për të arritur transformimin e raportimit B2G, Plani i Veprimit është ndërtuar rreth disa shtyllave strategjike. Këto shtylla përfaqësojnë fushat tematike të reformës, nga rregullimet institucionale te

¹² OECD/SIGMA, Parimet e Administratës Publike – Rregullimi më i Mirë dhe Ofrimi i Shërbimeve

¹³ Komisioni Evropian, Kutia e mjeteve për Rregullimin më të Mirë; OECD, Panorama e Politikave Rregullatore.

¹⁴ OECD, Panorama e Politikave Rregullatore; Vlerësimet e vendeve OECD/SIGMA mbi thjeshtëzimin rregullator.

teknologjia, të cilat duhet të avancojnë paralelisht. Çdo shtyllë bazohet në gjetjet diagnostikuese dhe është qartësisht e informuar nga parimi i burokratizimit dhe efikasitetit i përfshirë në nenin 18 të Kodit Shqiptar të Procedurave Administrative, i cili kërkon që procedurat administrative të shmangin formalizmin e panevojshëm, të përfundojnë brenda afateve të përcaktuara me ligj dhe të minimizojnë kostot për autoritetet publike dhe palët private. Duke u mbështetur në praktikën më të mira europiane dhe të OECD-së, shtyllat së bashku ofrojnë një kuadër koherent dhe gjithëpërfshirës për reduktimin e barrës së raportimit për bizneset, duke forcuar cilësinë e të dhënave, efektivitetin institucional dhe pajtueshmërinë rregullatore. Shtyllat janë:

1. Qeverisja dhe koordinimi institucional

Vendosni një qeverisje të fortë për të udhëhequr dhe mbështetur reformën. Një Komitet Drejtues në nivel të lartë ose një task-forcë ndër-institucionale duhet të mbikëqyrë zbatimin e reformës së raportimit B2G. Ky organ, në mënyrë ideale nën Zyrën e Kryeministrit, do të koordinojë ndërmjet ministrive, të zgjidhë çështjet ndër-institucionale dhe të sigurojë llogaridhënie për arritjet kryesore. Komiteti duhet të përfshijë përfaqësues nga palët kryesore të interesuara (Ministritë e Ekonomisë, Financave, Drejtoria e Tatimeve, QKB, ministritë linjë si Mjedisi dhe Shëndetësia, Agjencia Kombëtare e ICT—AKSHI, etj., si dhe vëzhgues nga komuniteti i biznesit). Shtylla e qeverisjes përfshin edhe krijimin e mekanizmave për grumbullimin e feedback-ut nga sektori privat (p.sh., përmes Këshillit Ekonomik Kombëtar, i cili do të përdoret për të mbledhur inputin e bizneseve dhe për të monitoruar progresin në terren). Forcimi i kapaciteteve institucionale është pjesë e kësaj shtylle: trajnimi i nëpunësve publikë për sistemet e reja, caktimi i përgjegjësive së qartë për mirëmbajtjen e portalit të raportimit (mundësisht një njësi e dedikuar brenda AKSHI-së) dhe siguri i mbështetjes nga drejtuesit në nivel ministror. Duke formalizuar mekanizmat e koordinimit dhe ndërtimin e kapaciteteve, kjo shtyllë adreson mentalitetin aktual të ndarjes institucionale dhe siguron që reformat të zbatohen në mënyrë të njëtrajtshme në të gjitha institucionet.

2. Reformë ligjore dhe rregullatore

Harmonizoni ligjet, rregulloret dhe procedurat me vizionin e ri të raportimit. Ky shtyllë, siç është përshkruar në kapitullin e mëparshëm, përqendrohet në ndryshimin e legjislacionit për të hequr kontradiktat dhe për të integruar qasjen once-only, digital-by-default. Veprimet kryesore përfshijnë rishikimin e VKM-ve që mbivendosen (në mënyrë që një raport të plotësojë disa nevoja), futjen e detyrimeve ligjore për ndarjen e të dhënave ndërmjet agjencive, transpozimin e direktivave përkatëse të BE-së (SDG, eIDAS, 2019/1151, etj.), dhe thjeshtimin e kërkesave veçanërisht për bizneset e vogla. Një përpjekje e fortë e reformës ligjore do të sigurojë themelet për sistemin digjital. Për shembull, ligjet duhet të diktojnë që pas një date të caktuar të gjitha paraqitjet e bizneseve të dorëzohen elektronikisht përmes portalit one-stop (me çdo përjashtim të nevojshëm për zonat e largëta ose disa biznese të vogla, që do të trajtohen përmes mbështetjes së asistuar digjitale). Shtylla thekson gjithashtu vendosjen e praktikave më të mira të rregullimit si RIAs dhe SME Tests për të siguruar që sistemi të mbrohet nga barrat e panevojshme në të ardhmen. Në përfundim, shtylla e reformës ligjore siguron që rregulloret të lehtësojnë dhe jo të pengojnë raportimin e dixhitalizuar të thjeshtuar, dhe që kuadri i Shqipërisë të jetë plotësisht i harmonizuar me acquis të BE-së dhe praktikën më të mira ndërkombëtare në lidhje me thjeshtimin administrativ.

3. Zhvillimi i infrastrukturës dixhitale dhe Portalit të vetëm të integruar

Ndërtimi i zgjidhjes teknike për raportimin e unifikuar. Në qendër të planit të veprimit është krijimi i një portali të unifikuar dixhital për raportimin, një platformë e centralizuar online përmes së cilës bizneset mund të përmbushin të gjitha detyrimet e tyre të raportimit B2G. Ky shtyllë përfshin projektimin, zhvillimin dhe vënien në funksion të këtij portali dhe të sistemeve nënjacuese të tij. Portali do të integrohet me platformën ekzistuese të qeverisjes elektronike e-Albania, duke shfrytëzuar autentikimin e përdoruesit dhe njohjen që kanë bizneset me të. Sistemi “back-end” do të përfshijë një motor të fluksit të punës për të dërguar dorëzimet në agjencinë përkatëse dhe për të ndjekur statusin e përpunimit të tyre. Do të adoptohen standarde moderne dhe të hapura për shkëmbimin e të dhënave. Për shembull, përdorimi i XBRL (eXtensible Business Reporting Language) për të dhënat financiare dhe statistike, dhe formatet XML/UBL për formularët e standardizuar dhe faturat elektronike. Kjo do ta bëjë më të lehtë ripërdorimin dhe analizimin e të dhënave. Portali do të përmbajë formularë inteligjentë me fusha të paraplotësuara kudo që të jetë e mundur, duke marrë të dhëna nga bazat ekzistuese të të dhënave (kështu që pronari i një biznesi mund të gjejë të dhënat e regjistrimit të kompanisë së tij tashmë të plotësuara në një formular). Përvoja e përdoruesit do të ketë prioritet me udhëzime të qarta, mbështetje shumëgjuhëshe (shqip/anglisht për investitorët e huaj), dhe dizajn të aksesueshëm. Shtylla e infrastrukturës dixhitale përfshin gjithashtu vendosjen e pajisjeve të nevojshme, sigurinë (në përputhje me standardet e BE-së për GDPR dhe sigurinë kibernetike), dhe konsideratat për shkallëzimin. Në fund të fundit, kjo infrastrukturë e re dixhitale do të mundësojë eksperiencën “file eksperiencë” për bizneset dhe t’i sigurojë qeverisë një depo qendrore të të dhënave për analiza dhe hartimin më të mirë të politikave.

4. Interoperabiliteti dhe Shkëmbimi i të Dhënave (Parimi “Vetëm Një Herë”)

Të sigurohet që të gjitha sistemet IT të qeverisë të përfshira të mund të komunikojnë dhe të shkëmbejnë të dhëna në kohë reale, duke zbatuar parimin “Vetëm Një Herë” në të gjithë administratën. Ky shtyllë përfshin zhvillimin e një shtrese të përbashkët shkëmbimi të të dhënave ose një platforme ndërveprueshmërie që lidh bazat kryesore të të dhënave qeveritare – përfshirë regjistrin e bizneseve (QKB), sistemin fiskal, sigurimet shoqërore, doganat, bazat e të dhënave mjedisore, regjistrat sektorialë, etj. Shqipëria mund të zhvillojë më tej platformën e-Albania dhe të mësojë nga modelet si X-Road i Estonisë. Sistemi “vetëm një herë” i Estonisë lidh mbi 300 baza të dhënash qeveritare nëpërmjet një shtrese të sigurt ndërveprueshmërie (X-Road), duke u mundësuar bizneseve të paraqesin të dhënat një herë të vetme dhe t’i vendosë ato automatikisht në dispozicion të çdo agjencie të autorizuar, praktikë që njihet për kursimin e rreth 1,345 viteve pune çdo vit duke eliminuar dokumentacionin e përsëritur. Shqipëria duhet të adoptojë një qasje të ngjashme: ose të zbatojë një “middleware” të bazuar te X-Road ose një Enterprise Service Bus për të mundësuar shkëmbimin ndër-institucional të të dhënave në kohë reale midis portalit të ri të raportimit dhe sistemeve ekzistuese të agjencive. Për shembull, nëse një kompani dorëzon pasqyrat vjetore në portal, sistemi do të përditësojë automatikisht si të dhënat e QKB-së, ashtu edhe bazën e të dhënave të Administratës Tatimore pa nevojën e dorëzimeve të veçanta. Standardet e ndërveprueshmërisë (të harmonizuara me Kornizën Evropiane të Ndërveprueshmërisë) do të udhëheqin këtë integrim, duke siguruar që çdo Deliverim të dhënash (p.sh. NIPT, numër licence, tregues financiar) të jetë i përcaktuar në mënyrë të unifikuar në të gjitha sistemet. Ky shtyllë ofron kështu bazën teknike për Parimin “Vetëm Një Herë”, duke thyer silo-t e të dhënave. Ai shtrihet

gjithashtu edhe në ndërveprueshmërinë ndërkufitare: lidhjen e sistemeve shqiptare me rrjete të BE-së si BRIS për të dhënat e kompanive dhe OOTS për shkëmbim të provave (shih seksionin për përputhshmërinë me BE-në). Në përfundim të reformës, institucionet publike duhet të ripërdorin të dhënat brenda sistemit të tyre në mënyrë që asnjë biznes të mos duhet të depozitojë të njëjtën informacion dy herë.

5. Përmasimi proporcional dhe mbështetja për NVM-të

Dizajnoni sistemin e reformuar të raportimit në një mënyrë që është e ndjeshme ndaj nevojave të NVM-ve dhe mikro-bizneseve. Duke pasur parasysh që ndërmarrjet më të vogla kanë më pak burime për t'iu kushtuar procedurave burokratike, ky shtyllë prezanton masa për të reduktuar barrën e përputhshmërisë për NVM-të pa kompromentuar objektivat rregullatore. Konkretisht, kjo përfshin regjime të thjeshtuara raportimi (p.sh. formularë më të shkurtër ose raportim më të rrallë për bizneset poshtë një pragu të caktuar të numrit të të punësuarve ose qarkullimit, siç lejohet nga direktivat e BE-së), dhe përjashtime kur është e përshtatshme (për shembull, ndërmarrjet shumë të vogla mund të përjashtohen nga kontributi në disa anketime statistikore nëse ndikimi i tyre është i papërfillshëm). Gjithashtu përfshin zgjatjen e afateve të dorëzimit ose ofrimit e orareve më fleksibël për NVM-të. Në disa raste, sondazhi rregullator tregoi që disa institucione janë të hapura ndaj kësaj (një i anketuar sugjeroi tolerancë në afate për operatorët më të vegjël).¹⁵). Një komponent tjetër është ndërtimi i kapaciteteve dhe udhëzimet e dedikuara për NVM-të: hartimi i manualeve në gjuhë të thjeshtë, listave të pyetjeve më të shpeshta dhe madje edhe sesione trajnimi falas për përdorimin e portalit të ri të raportimit. Shoqatat e biznesit (dhomat e tregtisë, agjencia për NVM) do të angazhohen për të shpërndarë informacionin. Duke e bërë sistemin miqësor për NVM-të (qasje “Mendo Së Pari Për të Voglin”), Shqipëria jo vetëm që do të jetë në përputhje me praktikën më të mira të BE-së, por do të nxisë edhe një nivel më të lartë përputhshmërie. NVM-të që e gjejnë raportimin të thjeshtë dhe jo shumë kohë-marrës kanë më shumë gjasa të përputhen vullnetarisht, duke përmirësuar mbledhjen e të dhënave në tërësi.

6. Transparenca, llogaridhënia dhe anti-korrupsioni

Sistemi i përmirësuar i raportimit do të promovojë gjithashtu transparencën dhe do të reduktojë mundësitë për korrupsion. Duke kaluar ndërveprimet në një portal online, minimizohet kontakti ballë për ballë midis bizneseve dhe zyrtarëve, duke ulur kështu rreziqet e korrupsionit të vogël (nuk ka më “kthehu më vonë me këtë formular” ose tarifa informale për pranimin). Krijon gjurmë auditimi për dorëzimet dhe kohët e përpunimit, duke i bërë zyrtarët më të përgjegjshëm. Gjithashtu, integrimi i të dhënave të raportimit mund të mbështesë përpjekjet kundër mashtrimit (për shembull, mospërputhjet midis deklarimeve tatimore dhe pasqyrave financiare mund të sinjalizohen automatikisht). Shtylla do të përfshijë ndërtimin e paneleve të monitorimit për të ndjekur publikisht treguesit kryesorë të performancës (KPI), dhe ndoshta publikimin e disa të dhënave të agreguara për të informuar publikun dhe politikëbërësit. Edhe pse nuk është fokusi kryesor i reformës së raportimit B2G, këto përfitime të transparencës forcojnë objektivat e qeverisjes së mirë të

¹⁵ Sipas pyetësorëve institucionalë, DSHPA operon një sistem elektronik raportimi (ERS) për anijet e peshkimit më të mëdha, por operatorët më të vegjël ende raportojnë me letër, dhe u përmendën në raport si kandidatë potencialë për fleksibilitet në afatet kohore.

Shqipërisë dhe janë të përputhshme me pritshmëritë e BE-së në fushat e administratës publike dhe anti-korrupsionit.

5. Plani i propozuar i Veprimit për Thjeshtimin e Raportimit B2G (2026–2027)

Për të modernizuar raportimin biznes-qeveri (B2G), Shqipëria do të zbatojë një plan të fazuar për periudhën 2026–2027, i ndërtuar mbi praktikën më të mira të BE-së, veçanërisht *digjitale si standard* ofrimi i shërbimeve dhe parimi “raporto vetëm një herë”¹⁶. Kjo do të thotë se të gjitha regjistrimet rutinë të bizneseve kalojnë online si rregull, dhe shoqëritë do të dorëzojnë të dhëna standarde vetëm një herë, ndërsa autoritetet do t’i ripërdorin këto të dhëna në mënyrë të sigurt në të gjitha agjencitë. Plani i veprimit integron reforma ligjore, teknike dhe organizative, në përputhje me standardet e BE-së (p.sh. Rregullorja Single Digital Gateway 2018/1724 dhe Sistemi Teknik Once-Only) dhe praktikën më të mira ndërkombëtare. Duke kombinuar këto masa dhe duke përfshirë shprehimisht direktivat e BE-së (për qeverisjen digjitale, kontabilitetin, raportimin e qëndrueshmërisë, etj.) Shqipëria mund të krijojë një sistem raportimi më efikas dhe më të lehtë për përdoruesit. Plani mbështetet në përvoja të vendeve të tjera (p.sh. shkëmbimi i të dhënave në Estoni) për të siguruar zbatueshmëri praktike. Më poshtë paraqitet plani i zbatimit me faza, me veprimet kryesore të çdo faze, ndërhyrjet ligjore dhe arritjet për periudhën 2026–27.

Shënim i rëndësishëm: *Duke qenë se Buxheti i Shtetit për vitin 2026 është miratuar tashmë, zbatimi i këtij Plani Veprimi do të kërkojë renditje të kujdesshme të hapave dhe, aty ku është e nevojshme, riprogramim të synuar të buxhetit brenda kuadrit ekzistues fiskal afatmesëm, ndërkohë që çdo nevojë shtesë financimi do të harmonizohet me etapat e reformës dhe do të pasqyrohet në ciklet pasuese buxhetore, në përputhje me logjikën e disbursimit të Reform and Growth Facility.*

Faza 1: Qeverisja dhe planifikimi (Gjysma e parë 2026)

Veprimet kryesore: Nisni një Komitet Drejtues në nivel të lartë i udhëhequr nga Zyra e Kryeministrit dhe Grupa të Punuara Teknike ndër-institucionale. Anëtarët do të përfshijnë ministratë kyçe (Financa, Drejtësia, Ekonomia, Mjedisi, Inovacioni, etj.), agjencitë (Drejtoria e Tatimeve, QKB, Mjedisi, INSTAT statistikat, etj.), si dhe grupet e interesit të biznesit (dhomat e tregtisë, përfaqësues të NVM-ve, industria e TIK-ut). Ky organ qeverisës do të përcaktojë një plan të detajuar projekti me afate kohore, KPI dhe role.

Kryeni një inventar gjithëpërfshirës të të gjitha detyrimeve dhe proceseve ekzistuese të raportimit të biznesit në të gjitha institucionet shtetërore. Duke përdorur pyetësorët e plotësuar nga secili institucion (sipas formave diagnostikuese), katalogoni çdo raport që bizneset duhet të dorëzojnë, siç janë pasqyrat financiare, deklaratimet tatimore, raportet statistike, lejet mjedisore, formularët e licencimit, etj. Dokumentoni bazën ligjore, frekuencën, fushat e të dhënave, mënyrën e dorëzimit (letër/email vs. online), si dhe çdo mbivendosje apo përsëritje. Kjo hartëzimi do të evidentojë tepricat dhe ngarkesat (p.sh. të dhëna të njëjta të pagave ose xhiros të kërkuara nga disa agjenci) dhe do të shërbejë si pikënisje për thjeshtëzimin e procedurave. Gjetjet do të krahasohen me standardet e OECD/BE “*once-only*” qasje për të identifikuar rastet kur të njëjtat të dhëna po raportohen më shumë se një herë.

¹⁶ iskm.issa.int

Duke u bazuar në këto njohuri, hartoni arkitekturën e synuar të raportimit digjital. Përcaktoni se si do të funksionojë një portal i unifikuar i raportimit B2G, duke siguruar që të jetë i ndërveprueshëm me bazat ekzistuese të të dhënave (nëpërmjet standardeve të hapura dhe API-ve) dhe i gatshëm për t'u lidhur me sistemet ndërkufitare të BE-së (siç është Once-Only Technical System – OOTS). Përcaktoni qartë *pronësia e të dhënave* dhe përgjegjësitë për menaxhimin (dmth cilësia agjenci është burimi autoritativ për secilin lloj të dhënash) dhe të ngrihet një strukturë e menaxhimit të të dhënave për të mbikëqyrur shkëmbimin dhe privatësinë e të dhënave. Planifikimi i hershëm do të adresojë gjithashtu qëndrueshmërinë e projektit (kush do ta mirëmbajë sistemin në afatgjatë) dhe menaxhimin e ndryshimeve (si do t'i përshtasin agjencitë proceset).

Nisma Ligjore/Politike: Përgatitja e një analize të dedikuar ligjore dhe analitike mbi kompetencat e raportimit B2G, hartimi i detyrimeve të raportimit në të gjithë qeverisjen qendrore dhe vendore, identifikimi i mbivendosjeve dhe bazave ligjore në konflikt, dhe caktimi i autoriteteve drejtuese për çdo kategori të raportit të biznesit, duke përfshirë rregullat për pronësinë e të dhënave, verifikimin, ruajtjen dhe ripërdorimin. Kjo analizë do të mbulojë në mënyrë të shprehur detyrimet e raportimit ndaj bashkive dhe njësive të qeverisjes vendore, në fusha të tilla si monitorimi mjedisor, ndërtimi dhe zhvillimi territorial, taksat dhe tarifat vendore, dhe autorizimet e lidhura me shërbimet. Më pas, të identifikohen çdo pengesë ligjore për raportimin digjital ose shkëmbimin e të dhënave ndërmjet agjencive. Në këtë fazë, të hartohet struktura e ndryshimeve të nevojshme (të cilat do të miratohen në Fazën 2). Për shembull, ndryshime në ligje ose rregullore që aktualisht *kërkoj* paraqitja e dokumenteve në letër ose parandalimi i ndarjes së të dhënave të kompanisë midis autoriteteve. Të sigurohet angazhim i nivelit të lartë politik (p.sh. një vendim të Këshillit të Ministrave ose urdhër të Kryeministrit) që miraton parimin “raporto-njëherë” dhe krijimin e portalit të unifikuar, duke i dhënë Komitetit Drejtues mandatin për të imponuar bashkëpunimin ndërinstitucional. Të përcaktohen indikatorët fillestarë të performancës siç janë përfundimi i inventarit të raporteve (100% e ministrive/agjencive të kataloguara) dhe ngritja e grupeve drejtuese dhe të punës, për të matur progresin e Fazës 1.

Faza 2: Reforma ligjore dhe të proceseve (H2 2026)

Veprimet Kryesore: Të kryhet një rishikim i plotë i kuadrit ligjor që rregullon raportimin e bizneseve dhe të ndryshohen ligjet/rregulloret për të mundësuar praktika dixhitale dhe të thjeshtuara. Ndryshimet ligjore që prezantojnë detyrime të detyrueshme për koordinimin ndërinstitucional dhe shkëmbimin e të dhënave do të hartohen mbi bazën e rishikimit ligjor dhe analitik të përgatitur në Fazën 1, duke përfshirë dispozita që përcaktojnë se të dhënat e paraqitura përmes portaleve të centralizuara të raportimit përbëjnë përmbushje të mjaftueshme dhe juridikisht të vlefshme për të gjitha autoritetet kompetente, përveç kur aplikohet ndonjë përjashtim i arsyetuar. Reformat kryesore mund të përfshijnë:

- Miratimi i një Vendimi të Këshillit të Ministrave ose ligji që detyron që të gjitha paraqitjet e përsëritura B2G të dorëzohen përmes portalit të ri elektronik (pasi të jetë funksional) dhe autorizon agjencitë të shkëmbejnë të dhëna në vend që t'u kërkojnë bizneseve t'i paraqesin ato sërish. Ky instrument ligjor do të themelojë zyrtarisht në Shqipëri detyrimin “një herë të vetme” për raportim, në mënyrë që nëse një organ publik zotëron informacion të caktuar të biznesit, një organ tjetër duhet ta marrë atë nga burimi, në vend që të ngarkojë subjektin. Ai gjithashtu do të caktojë Pikën e Vetme Kombëtare të Hyrjes për të gjitha raportimet e

bizneseve, në përputhje me qasjen e BE-së për “single contact point” në qeverisjen dixhitale.¹⁷

- Modifikoni ligjet dhe aktet nënligjore individuale që imponojnë kërkesa për raportim për të eliminuar mbivendosjet dhe për të mundësuar shkëmbimin e të dhënave. Për shembull, nëse Ligji i Tatimeve dhe legjislacioni për QKB/regjistrimin e biznesit kërkojnë të dhëna të ngjashme financiare, ato duhet të përditësohen në mënyrë që një dorëzim i vetëm të plotësojë kërkesat e të dy institucioneve. Rregulloret mjedisore që aktualisht kërkojnë që bizneset të dërgojnë raporte veçmas në Agjencinë e Mjedisit (AKM), Ministrinë e Shëndetësisë dhe inspektorate do të rishikohen në mënyrë që një raport i kombinuar *digjital* raporti përmbush të gjitha nevojat (kjo u theksua edhe në pyetësorin për mjedisin). Konsolidim i ngjashëm do të ndiqet për raportet e mbivendosura të shëndetit, sigurisë apo të punës. Kur raporte të caktuara me vlerë të ulët kërkojnë nga dispozita të vjetruara, të shqyrtohet heqja ose thjeshtimi i tyre (p.sh. eliminimi i një formulari për rinovim licence që përsërit raportin vjetor). Çdo detyrim raportimi i identifikuar në Fazën 1 do të integrohet në sistemin e ri ose do të argumentohet mbajtja e tij siç është. Çdo dispozitë ligjore që *parandalon* dokumentet elektronike ose nënshkrimet elektronike të mos pranohen (p.sh., kërkesat për dorëzime në letër të “nënshkruara dhe të vulosura”) do të përditësohen në mënyrë që dokumentet e nënshkruara në mënyrë digjitale të kenë fuqi të plotë të barabartë ligjore¹⁸.
- Transpozoni ose pasqyroni standardet përkatëse të raportimit korporativ të BE-së në legjislacionin kombëtar si pjesë e kësaj reforme. Kjo përfshin përgatitjen për Corporate Sustainability Reporting Directive (2022/2464/EU)¹⁹ duke fuqizuar mbledhjen e të dhënave të qëndrueshmërisë përmes portalit dhe duke u harmonizuar me EU Accounting Directive (2013/34/EU)²⁰ duke thjeshtuar raportimin financiar për NVM-të (p.sh., duke rritur pragjet për raportimin e mikro-shoqërive). Zbatoni direktivat e BE-së për digjitalizimin e ligjit të shoqërive (2017/1132 dhe 2019/1151)²¹ duke siguruar që proceset e regjistrimit dhe të raportimit të biznesit të kryhen plotësisht online dhe që të dhënat e kërkuara të shoqërisë të ndahen mes autoriteteve në mënyrë elektronike. Po ashtu, përfshini Single Digital Gateway Regulation (2018/1724)²² detyrime për të caktuar “Point of Single Contact” të Shqipërisë për procedurat e biznesit (me shumë gjasa e-Albania) dhe për të urdhëruar që çdo informacion mbi procedurat administrative (duke përfshirë edhe depozitimet e biznesit) të jetë i disponueshëm online në mënyrë të lehtë për përdoruesin. Këto ndryshime ligjore jo vetëm që do të thjeshtojnë praktikatat e brendshme, por gjithashtu

¹⁷ jskm.issa.int

¹⁸ interoperable-europe.ec.europa.eu

¹⁹ Direktiva (BE) 2022/2464 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 14 dhjetorit 2022 që ndryshon Rregulloren (BE) nr. 537/2014, Direktivën 2004/109/KE, Direktivën 2006/43/KE dhe Direktivën 2013/34/BE, sa i përket raportimit mbi qëndrueshmërinë korporative <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

²⁰ Direktiva 2013/34/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 26 qershorit 2013 mbi deklaratat financiare vjetore, deklaratat financiare konsoliduese dhe raportet e lidhura të disa llojeve të ndërmarrjeve: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013L0034>

²¹ Direktiva (BE) 2019/1151 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 20 qershorit 2019 që ndryshon Direktivën (BE) 2017/1132 sa i përket përdorimit të mjeteve dhe proceseve digjitale në ligjin e kompanive: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L1151>

²² Rregullorja (BE) 2018/1724 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 2 tetorit 2018 për krijimin e një porte dixhitale të vetme për të ofruar akses në informacion, procedura dhe shërbime ndihmëse dhe zgjidhjeje problemesh. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018R1724>

do ta pozicionojnë Shqipërinë për të përmbushur objektivat e anëtarësimit në BE lidhur me qeverisjen elektronike dhe thjeshtimin administrativ.

- Krahas ndryshimeve ligjore, kryeni riorganizim të proceseve të biznesit për flukset e raportimit. Standardizoni dhe harmonizoni format dhe përkufizimet e të dhënave në të gjitha agjencitë (në mënyrë që një fushë të dhënash, p.sh. “numri i të punësuarve” ose “të ardhurat vjetore fiskale”, të jetë e përkufizuar në mënyrë të njëtrajtshme për të gjithë përdoruesit). Ulni shpeshtësinë e raportimit kur është e mundur (për shembull, merrni në konsideratë kthimin e disa raporteve tremujore në gjashtëmujore nëse ato janë të rrezikut të ulët, sipas praktikave më të mira të OECD) për të lehtësuar barrën për bizneset. Prezantoni parimin që agjencitë duhet të ri-përdorin të dhënat nga regjistrat ekzistues sa herë që është e mundur. *Për shembull, në vend që t'i kërkohej një shoqërie të bashkëngjijë ekstraktin e regjistrimit ose certifikatën e pastërtisë fiskale në çdo aplikim, sistemi i ri do t'i tërheqë automatikisht këto të dhëna nga bazat e të dhënave të Qendrës Kombëtare të Biznesit ose të Autoritetit Tatimor.* Reformat e proceseve do të përfshijnë gjithashtu krijimin e standardeve të përbashkëta për shkëmbimin e të dhënave (duke përdorur Platformën e Ndërveprueshmërisë së Qeverisë) për të mundësuar këto eficienca. Deri në fund të Fazës 2, kuadri ligjor duhet të mbështesë plotësisht modelin dixhital “raporto një herë”, dhe procedurat e thjeshtuara duhet të dokumentohen për ndërtimin e ardhshëm të sistemit IT.

Entitetet Përgjegjëse: Departamentet juridike të ministrive të linjës do të udhëheqin hartimin e ndryshimeve, në bashkëpunim të ngushtë me Ministrinë e Ekonomisë (e cila shpesh koordinon reformat për klimën e biznesit) dhe Zyrën e Kryeministrit. Komiteti Drejtues (nga Faza 1) do të shqyrtojë propozimet për të siguruar që ato përputhen me vizionin “raporto një herë” dhe “dixhitale si parazgjedhje”. Komisionet parlamentare ose Këshilli i Ministrave do të përfshihen sipas nevojës për të miratuar ndryshimet deri në fund të vitit 2026. *Shënim:* Koordinimi me Komisionerin për Mbrojtjen e të Dhënave është i rëndësishëm për të siguruar që shkëmbimi i të dhënave të jetë në përputhje me ligjet për privatësinë, dhe që çdo masë e nevojshme mbrojtëse (pëlqimi i subjektit të të dhënave kur kërkohej, masat e sigurisë) të përfshihet në aktet ligjore.

Arritjet kryesore/Treguesit Kryesorë të Performancës: Në përfundim të Fazës 2, Shqipëria duhet të ketë një paketë të plotë legislative të miratuar (ose të paktën të miratuar në parim, p.sh. një ligj omnibus ose një set ndryshimesh që legalizon portalin e unifikuar të raportimit dhe heq kërkesat kundërtëhënëse). Suksesi mund të matet nga numri i raporteve të dyfishta ose të vjetruara të eliminuara (caktohet X% ulje në numrin total të formularëve që bizneset duhet të paraqesin) dhe hyrja në fuqi e dispozitave “raporto një herë” për shkëmbimin e të dhënave (po/jo). Përveç kësaj, të gjitha agjencitë duhet të kenë miratuar *rryma të reja të punës të thjeshtuara* në letër, gati për t'u zbatuar në sistemet IT.

Faza 3: Zhvillimi i platformës digjitale (deri në vitin 2026)

Veprimet Kryesore: Me themelet ligjore të vendosura, Faza 3 fokusohet në ndërtimin e portalit qendror të raportimit B2G dhe infrastrukturës themelore IT. AKSHI ka të ngjarë të udhëheqë zhvillimin teknik. Kjo përfshin ose konfigurimin e një platforme të gatshme e-forms ose zhvillimin me porosi të moduleve për: autentifikimin e përdoruesit (duke përdorur hyrjen e vetme të e-

Albania), dorëzimin dhe ndjekjen e formularëve, ruajtjen e të dhënave dhe lidhjet API²³ me bazat ekzistuese të të dhënave të qeverisë. Një prioritet është zbatimi i një ndërmjetësi të ndërveprueshmërisë (i ngjashëm me X-Road të Estonisë ose me një enterprise service bus kombëtar) që të lejojë portalin të kërkojë dhe shkëmbejë informacione me sisteme si databaza e tatimeve, QKB (regjistri tregtar), sistemi doganor, etj. Ky ndërmjetës është kyç për *paraplotësim dhe verifikim automatik* funksionalitete që mundësojnë zbatimin në praktikë të parimit “vetëm-një-herë”. Për shembull, sistemi mund të plotësojë automatikisht emrin, adresën, ose NIPT-in e shoqërisë nga regjistri tregtar, ose të kontrollojë menjëherë statusin e përputhshmërisë tatimore nëpërmjet API-së së Autoritetit Tatimor.

Integrimi me sistemet sektoriale të evidentuara në diagnostikim do të trajtohet gjithashtu. Për shembull, SIM-i (sistemi online i monitorimit) i planifikuar nga Agjencia e Mjedisit²⁴ dhe bazat e të dhënave të Ministrisë së Shëndetësisë për raportet mbi kimikatet ose mbetjet duhet të lidhen me portalin. Nëse këto sisteme nuk janë ende funksionale, do të zhvillohen zgjidhje të përkohshme (si një mekanizëm shkëmbimi ose ngarkimi të të dhënave) në mënyrë që raportet mjedisore të dorëzuara në portal të mund të mbërrijnë në AKM (agjencia e mjedisit) pa qenë nevoja për letra. Gjithashtu, sistemi “Stratlink” i pezulluar që do të përdoret nga autoriteti i kontrollit të eksporteve (AKSHE) për licencimin e importit/eksportit²⁵ do të vlerësohet. Projekti do të vendosë nëse do të rikthejë dhe integrojë atë ose do ta zëvendësojë në mënyrë që raportimi për licencimin e eksportit të bëhet pjesë e portalit të unifikuar. Në një kontekst të ngjashëm, Autoriteti për Industrinë e Mbrojtjes (AIM) ka treguar në pyetësorin e tij institucional se procedurat e raportimit dhe licencimit që lidhen me aktivitetet e industrisë së mbrojtjes aktualisht trajtohen përmes proceseve të fragmentuara dhe kryesisht manuale ose pjesërisht elektronike, dhe se ende nuk funksionon asnjë sistem i dedikuar dixhital për raportim. AIM ka theksuar gjithashtu nevojën për një zgjidhje dixhitale të sigurt dhe të standardizuar për të mbështetur kërkesat e ardhshme për raportim dhe licencim. Prandaj, Plani i Veprimtë parashikon që çdo nismë e ardhshme e dixhitalizimit në këtë sektor duhet të zbatohet përmes, ose të jetë plotësisht e ndërveprueshme me, portalin e unifikuar B2G të raportimit, dhe jo përmes sistemeve të veçuara, në mënyrë që të sigurohet përputhshmëri me parimin ORYS (raporto-njëherë) dhe standardet e aplikueshme të sigurtisë.

²³ Një lidhje API (Ndërmjetës Programues Aplikacionesh) është një kanal komunikimi i sigurt makine-me-makinë që lejon një sistem informacioni të kërkojë, marrë ose transmetojë të dhëna automatikisht nga një sistem tjetër, pa ndërhyrje njerëzore dhe pa kërkuar nga bizneset të ripërparaqesin të njëjtat informacione. Në kontekstin e portalit të raportimit B2G, lidhjet API mundësojnë portalin qendror të raportimit të kërkojë dhe shkëmbejë të dhëna automatikisht me bazat e të dhënave ekzistuese të qeverisë si regjistri i biznesit, tatimet dhe sistemet doganore, duke lejuar kështu ripërdorimin e të dhënave të mbajtura tashmë nga shteti për qëllime raportimi dhe verifikimi në përputhje me parimin ORYS (raporto një herë).

²⁴ Agjencia Kombëtare për Mjedis (AKM) ka treguar në pyetësorin institucional zhvillimin e planifikuar të një Sistemi Informativ të Monitorimit (SIM), një sistem online monitorimi dhe raportimi mjedisor të parashikuar për të dixhitalizuar të dhënat e vetë-monitorimit mjedisor, i cili duhet të integrohet me portalin qendror të raportimit B2G për të shmangur krijimin e sistemeve paralele raportimi.

²⁵ Agjencia për Kontrollin e Eksporteve (AKSHE) ka treguar në pyetësorin institucional ekzistencën e një sistemi dixhital jo-funksional ose pjesërisht të zhvilluar të quajtur “Stratlink”, të parashikuar për të mbështetur procedurat e raportimit dhe licencimit të lidhura me importin dhe eksportin e mallrave të kontrolluara. Rrjedha udhëzuese prandaj parashikon një vlerësim se nëse Stratlink duhet të ringjallet teknikisht dhe të integrohet në portalin e unifikuar të raportimit B2G, apo të zëvendësohet me një zgjidhje bazuar në portal, me qëllim shmangien e krijimit të sistemeve paralele raportim.

Deri në mesin e vitit 2026, synimi është që disa komponentë kryesorë të jenë prototipuar dhe testuar. Për shembull, një modul funksional për dorëzimin e raportit të vetë-monitorimit mjedisor përmes portalit dhe dërgimin e tij te agjencitë përkatëse (AKM, Shëndeti, inspektorate), dhe një tjetër për dorëzimin e deklaratës financiare vjetore që shkon në Qendrën e Biznesit dhe INSTAT duke u kryqëzuar edhe me të dhënat tatimore. Arritja e disa rasteve pilot përdorimi deri në fund të vitit 2026 do të provojë vlefshmërinë e sistemit. Testimi i performancës (testimi i ngarkesës) do të bëhet për të siguruar që portali mund të përballojë shumë përdorues, dhe çdo problem me ndërfaqen do të rregullohet.

Entitetet Përgjegjëse: AKSHI ka gjasa të drejtojë një grup pune për zhvillimin. Mund të kontratojë shoqëri lokale të softuerit ose të përdorë asistencë teknike të financuar nga donatorët për të përshpejtuar zhvillimin. Çdo agjenci pjesëmarrëse duhet të caktojë pika kontakti të IT-së për të bashkëpunuar me ekipin e zhvillimit, në mënyrë që lidhjet me bazat e tyre të të dhënave dhe çdo kërkesë specifike për format të ndërtohen saktë. Njësia e projektit në Ministrinë e Ekonomisë do të koordinojë mbledhjen e kërkesave të përdoruesve nga të gjitha institucionet, duke siguruar që projektimi i sistemit të plotësojë nevojat e gjithkujt. Nëse është e nevojshme, mund të konsultohet njësia e IT-së e Ministrisë së Mbrojtjes për çdo sistem që ata administrojnë (p.sh., nëse menaxhojnë infrastrukturë kritike). Raportimi periodik drejt Komitetit Drejtues do të mbajë drejtuesit të informuar mbi ecurinë.

Arritjet/IKP-të: Gatishmëria teknike është treguesi kryesor për Fazën 3. Treguesit kyç të performancës përfshijnë: *Të paktën 2–3 formularë dixhitalë të zhvilluar plotësisht dhe të integruar deri në dhjetor 2026* (p.sh. një raport i mjedisit, një raport tatimor ose financiar, një formular licencimi si prototipe); Ndërveprueshmëria e arritur me bazat kryesore të të dhënave (matur përmes shkarkimeve të suksesshme të të dhënave nga X prej Y sistemeve). Për shembull, objektivi është që >90% e fushave të domosdoshme të dhënave të mund të plotësohen automatikisht ose të verifikohen nëpërmjet lidhjeve të prapaskenës. IKP të tjera: testet e sigurisë së sistemit të kaluara (po/jo) dhe testet e pranueshmërisë së përdoruesit me punonjësit e agjencive për formularët pilot të përfunduar. Arritja në fund të vitit 2026 me një prototip funksional të portalit krijon bazën për fazën tjetër.

Faza 4: Zbatimi Pilot dhe Trajnimi (Tremujori 1 2027)

Veprimet kryesore: Përpara zbatimit të plotë në të gjithë vendin, një program pilot i fokusuar do të testojë sistemin e ri të raportimit në kushte reale dhe do të rrisë besimin e përdoruesve. Në janar 2027, do të nisë përdorimi pilot në fusha të përzgjedhura me ndikim të lartë, së bashku me trajnime të plota për përdoruesit. Piloti do të synojë një fushë me *raportim i njohur i dyfishtë* për të demonstruar maksimalisht përfitimet. Për shembull, raportet vetë-monitoruese mjedisore (ku një dorëzim mund të zëvendësojë paraqitjet e veçanta në agjencinë e mjedisit, Ministrinë e Shëndetësisë dhe inspektoratin). Një grup biznesesh vullnetare (të paktën 50, përfshirë NVM nga sektorë si prodhimi) do të ftohen të dorëzojnë raportet e tyre mjedisore vjetore për fundvitin 2026 nëpërmjet portalit të ri. Këto dorëzime do të ridrejtohen automatikisht dhe do të bëhen të aksesueshme nga AKM, Ministria e Shëndetësisë (për çdo të dhënë mbi emetimet kimike) dhe IKMT (inspektorati mjedisor), duke zëvendësuar kështu tre raportime të ndara në letër me një raportim të vetëm dixhital. Një rast tjetër pilot mund të përfshijë pasqyrat financiare vjetore. Shoqëritë mund të dorëzojnë bilancet e tyre financiare për vitin 2026 nëpërmjet portalit, i cili më

pas ndan të dhënat me QKB (regjistrin tregtar) dhe INSTAT për nevoja statistikore dhe potencialisht verifikon të dhënat ndërkryq me regjistrimet tatimore. Këto projekte pilot jo vetëm që do të testojnë rrjedhën e të dhënave ndër-institucionale, por do të sigurojnë gjithashtu që ndërfaqja e portalit të jetë miqësore për përdoruesin në kushte reale.

Krahas projektit pilot, zbatoni një program të gjerë të ngritjes së kapaciteteve. Organizoni workshop-e për nëpunësit publikë në çdo institucion pjesëmarrës, në mënyrë që të dinë si të tërheqin dhe përdorin të dhënat nga portalit, duke zëvendësuar procesin e tyre të vjetër. Po ashtu, organizoni seminare ose webinarë për bizneset (veçanërisht për kontabilistët, oficerët e përputhshmërisë dhe pronarët e bizneseve të vogla) mbi mënyrën si të regjistrohen, depozitojnë dokumentacionin dhe ndjekin statusin në sistemin e ri. Hartoni udhëzues miqësor për përdoruesit dhe video-tutoria, dhe krijoni një helpdesk (mundësisht duke zgjeruar qendrën ekzistuese të thirrjeve të e-Albania) për të mbështetur përdoruesit e projektit pilot.

Gjatë kësaj faze, adresoni çdo përshtatje të legjislacionit ose procedurave që konstatohet si e nevojshme gjatë zhvillimit. Për shembull, nëse testimi ka treguar një ligj që ende kërkon vulë fizike ose nënshkrim origjinal, inicion një ndryshim të shpejtë për të njohur konfirmimin digjital të portalit (p.sh. një faturë elektronike ose gjurmë auditi digjitale). Faza pilot shërben gjithashtu për mbledhjen e feedback-ut: kryeni anketa me bizneset pjesëmarrëse dhe përdoruesit e agjencive, organizoni grupe të fokusuara dhe regjistroni çdo problem ose sugjerim. Ekipi i zhvillimit do të kontrollojë shpejt sistemin duke ndrequr defektet, duke përmirësuar përdorshmërinë (p.sh. duke thjeshtuar navigimin, duke sqaruar pyetjet e formularëve) dhe duke mbyllur çdo boshllëk në procesin e punës që del në përdorim të vërtetë. Deri në fund të marsit 2027, piloti duhet të tregojë se portalit mund të përballojë raporte të ndërlikuara, ndër-institucionale në mënyrë efektive dhe se përdoruesit (si kompanitë, ashtu edhe zyrtarët) janë të përgatitur për mënyrën e re të punës.

Arsyetimi: Pilotimi është një urë thelbësore midis ndërtimit të sistemit dhe bërjes së tij të detyrueshëm. Ai fokusohet në fusha me shumë përsëritje dhe ngarkesë (si raportimi mjedisor dhe statistikor), për të vërtetuar vlerën e qasjes “vetëm një herë” në praktikë. Tregimi që një formular online mund të plotësojë nevojat e disa agjencive do të ndërtojë mbështetje mes aktorëve të interesit. Piloti i fazuar gjithashtu minimizon rrezikun. Çdo problem teknik apo procedural mund të identifikohet në shkallë të vogël dhe të zgjidhet përpara zbatimit të plotë. Trajnimi dhe menaxhimi i ndryshimit janë të theksuara këtu, sepse kalimi në raportim digjital dhe përdorimi ndër-agjencive të të dhënave përbën një ndryshim të rëndësishëm kulturor. Trajnimi i hershëm dhe komunikimi dypalësh (dëgjimi i komenteve nga përdoruesit) do të ulin rezistencën dhe do të sigurojnë që miratimi të jetë më i lehtë kur sistemi të fillojë të përdoret në nivel kombëtar.

Arritjet/KPI-të: Suksesi në fazën pilot do të matet nga *pjesëmarrja dhe performanca*. Synoni të paktën 50 biznese që të jenë duke përdorur në mënyrë aktive sistemin gjatë pilotit (dhe 100% e raporteve të synuara nga këto biznese të dorëzohen nëpërmjet portalit). Ndiqni përfshirjen e agjencive në mënyrë që të gjitha agjencitë përkatëse në pilot (p.sh. AKM, Shëndetësi, INSTAT, etj.) duhet të identifikohen dhe të marrin të dhëna nga portalit, në vend që të përdorin mënyrat e vjetra. Rezultatet e kënaqësisë së përdoruesve nga pjesëmarrësit në pilot (p.sh. >80% e përdoruesve e konsiderojnë sistemin më të lehtë se procesi i vjetër, bazuar në sondazhe) do të tregojnë një pritje pozitive. Çdo ndryshim legjislativ i identifikuar duhet të miratohet brenda

përfundimit të kësaj faze (po/jo), në mënyrë që të mos mbetet asnjë pengesë ligjore për zbatimin e plotë.

Faza 5: Zbatimi i plotë dixhital (Mes 2027)

Veprimet Kryesore: Me një fazë pilot të suksesshme, Shqipëria do të kalojë në zbatimin e plotë të sistemit të unifikuar të raportimit në të gjitha institucionet qendrore të qeverisë. Duke filluar nga fillimi i vitit 2027, qeveria do të nxjerrë udhëzime që detyrojnë që 100% e raporteve të zakonshme të bizneseve të dorëzohen elektronikisht përmes portalit të unifikuar, pa pranimin e raportimeve paralele me letër apo me email pas një date të përcaktuar. Në praktikë, kjo nënkupton që dokumente si pasqyrat vjetore financiare, deklaratat tatimore, pyetësorët statistikorë, aplikimet për rinovimin e licencave, lejet mjedisore, raportet për sigurinë në punë, etj., duhet të kalojnë të gjitha nëpërmjet portalit. Një periudhë lehtësuese dhe komunikim i qartë do t'i paraprijë këtij detyrimi – për shembull, agjencitë mund të ndalojnë pranimin e dorëzimeve në formatin e vjetër deri në prill 2027, pas njoftimit të bizneseve. Zbatimi mund të jetë i përshkallëzuar nëse është e nevojshme (duke kaluar grupe formularësh ose agjencish muaj pas muaji), por deri në qershor 2027 pothuajse të gjitha kërkesat e raportimit B2G të qeverisë qendrore do të jenë vetëm online.

Gjatë kësaj faze, finalizoni të gjitha integrimet dhe përmirësimet teknike të mbetura për të siguruar një përvojë të pandërprerë. Për shembull, mundësoni kontrollet automatike të verifikimit: portali duhet të kontrollojë automatikisht statusin e pagesës së taksave të një shoqërie ose ekzistencën e licencave të vlefshme kur është e nevojshme, duke pyetur në kohë reale Drejtorinë e Tatimeve apo databaza të tjera përkatëse. (Veçanërisht, agjencia e mjedisit AKM ka sugjeruar integrimin e një kontrolli të certifikatës së shlyerjes së detyrimeve tatimore për aplikimet për leje.) Lidhni çdo sistem të jashtëm që ende nuk është integruar (për shembull, sistemet doganore për raportet lidhur me tregtinë (siç janë certifikatat AEO) siç është vërejtur nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD). Integrimi me sistemin kombëtar të hyrjes së unifikuar të e-Albania do të përfundojë, në mënyrë që përdoruesit të aksesojnë portalin e raportimit përmes ndërfaqes së njohur të e-Albania. Në thelb, deri në mesin e vitit 2027, portali i ri do të funksionojë si pjesë integrale e ekosistemit të qeverisjes elektronike në Shqipëri, dhe jo si një sistem i izoluar.

Një përpjekje kryesore në Fazën 5 është informimi i gjerë dhe mbështetja për të gjitha bizneset. Qeveria do të nisë një fushatë komunikimi publik për të informuar shoqëritë tregtare mbi kërkesat e reja dhe mënyrën e përmbushjes së tyre. Kjo mund të përfshijë njoftime në media, njoftime me email përmes QKB/Regjistrat tregtar, si dhe bashkërendim me shoqatat e biznesit për të përhapur informacionin. Kanale të mbështetjes (helpdesk, qendra telefonike, ndoshta asistencë në terren në zyrat rajonale) duhet të jenë plotësisht funksionale për të përballuar rritjen e numrit të përdoruesve të rinj që do të regjistrohen në sistem. Materialet udhëzuese për përdoruesin, të përsosura gjatë fazës pilot, do të shpërndahen gjerësisht.

Me rëndësi të veçantë, Faza 5 lidh gjithashtu sistemin e Shqipërisë me rrjetet e BE-së për t'u përafëruar me praktikën më të mira ndërkombëtare. Të gjitha procedurat dhe format përkatëse të biznesit do të publikohen në portalin e Komisionit Evropian "Your Europe"²⁶ portali përmes pikës së kontaktit të Shqipërisë për Gateway-in e Vetëm Digjital. Kjo përmbush detyrimet për transparencë dhe informim sipas Rregullores SDG, duke siguruar që investitorët e huaj ose

²⁶ https://europa.eu/youreurope/index_en.htm

bizneset vendase të mund të gjejnë lehtësisht kërkesat online. Gjithashtu, Shqipëria do të integrohet me Sistemin Teknik Once-Only të BE-së (OOTS)²⁷ – testimi i shkëmbimit ndërkufitar të të dhënave deri në mesin e vitit 2027. Për shembull, nëse një shoqëri me seli në BE duhet të paraqesë një dokument pranë një autoriteti shqiptar, portali mund ta tërheqë atë nga regjistri i vendit të origjinës përmes OOTS, pa pasur nevojë për një kopje të noterizuar në letër. Në të kundërt, shoqëritë shqiptare që zgjerojnë aktivitetin në BE mund të përfitojnë nga shkëmbime të ngjashme të të dhënave. Deri në qershor 2027, vizioni është që një shoqëri të plotësojë çdo raport ose paraqitje të kërkuar përmes një platforme të vetme online, dhe organet shtetërore të ndajnë dhe ripërdorin të dhënat në mënyrë të brendshme sipas nevojës – me zbatimin e parimit once-only/ORYS *zbatohet si nga ana ligjore, ashtu edhe nga ana teknike në këtë pikë.*

Për të arritur këtë deri në qershor 2027, Shqipëria duhet të emërojë dhe të bëjë funksional Koordinatorin Kombëtar të SDG, që pritet të jetë nën AKSHI ose Ministrinë e Ekonomisë që në fillim të fazës, siç rekomandohet në EU Albania Report 2025. Kjo përfshin hartëzimin dhe digjitalizimin e të paktën 21 ngjarjeve kyçe të ciklit të biznesit (p.sh., hapja e një shoqërie, marrja e licencave) për përfshirje në “Your Europe”, duke siguruar përputhshmëri me procedurat e Aneksit II të SDG. Përgatitjet teknike përfshijnë përmirësimin e infrastrukturës së pasme të e-Albania për lidhje të bazuara në API me OOTS, me pilotë të përqendruar në fusha me ndikim të lartë si paraqitjet sipas ligjit për shoqëritë sipas Directive 2019/1151. Sfidat si ndërveprueshmëria e të dhënave do të adresohen përmes harmonizimit me European Interoperability Framework (EIF), duke përfshirë standarde semantike për shkëmbime të pandërprera.

Arsyetim: Kjo fazë përfaqëson kulmin e reformës, duke kaluar nga piloti në një sistem në shkallë të plotë. Bërja e raportimeve digjitale të detyrueshme (dhe mbyllja e kanaleve të raportimit në letër) është thelbësore për të arritur përfitimet në eficiencë dhe për të shmangur kthimin pas. Vendet e tjera kanë vërejtur se nëse opsionet manuale të vjetra mbeten të hapura pafundësisht, adoptimi i e-shërbimeve ngecet; për këtë arsye Shqipëria po ndjek shembullin (të vënë re te reformat e e-tatimeve dhe e-prokurimit) të një kalimi të fortë pas një periudhe përshtatjeje. Zbatimi i fazuar me afate të qarta siguron që bizneset të kenë kohë të përshtaten, duke dhënë në të njëjtën kohë një sinjal vendosmërie. Në këtë pikë, sukseset në agjenci si QKB (e cila prej vitesh ka trajtuar aplikimet online) dhe në të tjerë pionierë të hershëm, shërbejnë si dëshmi se raportimi vetëm në mënyrë digjitale është i realizueshëm. Integrimi i plotë me portalet dhe standardet e BE në këtë fazë jo vetëm që garanton qëndrueshmërinë e sistemit shqiptar ndaj anëtarësimit, por gjithashtu demonstroi përputhshmëri me treguesit referencë të ndërveprueshmërisë evropiane, një sinjal i fortë në fusha si kapitujt e ligjit për shoqëritë, tatimet dhe statistikën. Në fund të fundit, sistemi i raportimit "vetëm një herë", me një ndalesë të vetme, do të reduktojë drejtpërdrejt barrën administrative për subjektet. Qeveria tashmë mund të synojë reduktime të matshme (p.sh. ulje prej 20–25% të kohës dhe kostos së raportimeve) tani që të dhënat janë të centralizuara dhe proceset janë elektronike.

Entitetet Përgjegjëse: Në këtë fazë të plotë të zbatimit, çdo ministri linje dhe agjenci që vendos detyrime raportimi bëhet palë e interesuar dhe përdoruese e sistemit të unifikuar. Prandaj, ekipet IT dhe ligjore të çdo institucioni duhet të sigurojnë që raportet e tyre të migrohen në portal dhe të përputhen me rregullat e reja të ndarjes së të dhënave. Komiteti Drejtues në nivel të lartë duhet të

²⁷ <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/digital-building-blocks/solution/once-only-technical-system-oots>

mbetet aktiv për të zgjidhur çdo çështje ndërinstitucionale dhe për të ruajtur ritmin. AKSHI do të ketë një rol kyç në monitorimin e përvojës së përdoruesit dhe cilësisë së shërbimeve, dhe mundësisht në menaxhimin e mbështetjes së përdoruesit dhe kujdesit ndaj klientit në fasadë me rritjen e shkallës së sistemit. INSTAT (Instituti i Statistikave) do të verifikojë që të dhënat e mbledhura plotësojnë nevojat e statistikave zyrtare dhe do të shmangë zhvillimin e anketave të veçanta nëse të dhënat e nevojshme vijnë tashmë përmes portalit. Zyra e Kryeministrit ose Ministria e Ekonomisë do të koordinojë raportimet për Komisionin Evropian lidhur me këto arritje (duke qenë se lidhja me portalin SDG dhe OOTS do të shënohet në progresin e integritetit). Në fund të Fazës 5, sistemi i ri i raportimit B2G duhet të jetë plotësisht i institucionalizuar, me pronësi të qartë për funksionimin e tij të vazhdueshëm.

Treguesit kryesorë të arritjeve/KPI-të: Treguesit kryesorë deri në mesin e vitit 2027 përfshijnë:

- Mbulesa – mbi 95% e kërkesave të raportimit të bizneseve ndaj qeverisë qendrore janë të aksesueshme përmes portalit (çdo rast i mbetur është i veçantë ose ka deklarime shumë sensitive);
- Përdorimi nga përdoruesit – në thelb 100% e raporteve të synuara po dorëzohen elektronikisht (përputhshmëria duhet të arrijë rreth 100% sapo të bëhet e detyrueshme, përveç ndonjë përjashtimi të vogël);
- Ulja e barrës administrative – një ulje e matshme (objektiv ulja me 20%+ e orëve ose kostove të shpenzuara nga bizneset për raportim, e matur përmes sondazheve ose Modelit të Kostos Standard).;
- Gjithashtu, kontrollet e përputhshmërisë me BE-në: pika kombëtare SDG ka të gjitha informacionet e kërkuara online (po/jo), dhe funksionaliteti ndërkufitar i OOTS është aktiv (po/jo);
- Standardet e performancës së sistemit dhe të sigurisë (koha e funksionimit mbi 99%, koha mesatare e përpunimit e shpejtë, mungesë incidentesh të mëdha të sigurisë) duhet të ndiqen gjithashtu për të siguruar cilësinë e shërbimit në shkallë të gjerë.

Arritja e këtyre do të thotë që Shqipëria do të ketë një regjim tërësisht funksional të raportimit digjital deri në qershor 2027.

Faza 6: Përmirësim i vazhdueshëm dhe inovacion (fundi i vitit 2027)

Veprimet Kyçe: Pas lançimit fillestar, vëmendja do të zhvendoset drejt optimizimit të sistemit dhe shfrytëzimit të të dhënave për shërbime inovative. Duke përdorur komente dhe analiza të mbledhura, qeveria do të përmirësojë ndërfaqen e portalit dhe rrjedhën e punës (p.sh. eliminimi i ndonjë fushe apo hapi që rezulton i panevojshëm, thjeshtimi i lundrimit, dhe përmirësimi i shpejtësisë së ngarkimit). Do të prezantohen edhe veçori shtesë me vlerë të shtuar. Një ide (e propozuar tashmë gjatë konsultimeve me aktorët) është përdorimi i mjeteve të inteligjencës artificiale për automatizimin e plotësimit të të dhënave: për shembull, t'u lejohet kompanive të ngarkojnë një PDF të pasqyrës financiare ose dokument tjetër dhe një modul i drejtuar nga AI të nxjerrë automatikisht të dhënat kryesore për të mbushur formularin online. Këto veçori asistenti digjital mund të reduktojnë më tej përpjekjen për kompanitë. Po ashtu, zhvillimi i paneleve analitike për institucionet do t'i ndihmojë ato të përdorin të dhënat e mbledhura – çdo institucion

mund të ketë një pamje në kohë reale të raporteve hyrëse dhe normave të përputhshmërisë, duke ndihmuar në analizën e politikave dhe zbatimin me bazë risku.

Për më tepër, kjo fazë do të marrë në shqyrtim zgjerimin e kapaciteteve të portalit: mundësisht integrimin e kërkesave të mbetura të raportimit të qeverisjes vendore (nëse ka ndonjë që zbatohet për bizneset), si dhe sigurimin që sistemi të mbetet i përditësuar me çdo detyrim të ri raportimi të BE-së që mund të shfaqet në horizont. Periudha korrik–shtator 2027 mund të përdoret për të zbatuar këto optimizime dhe për të planifikuar drejtimin afatgjatë (ndoshta duke ia kaluar funksionimin e përditshëm një agjencie të caktuar dhe duke përcaktuar një orar mirëmbajtjeje dhe përmirësimi).

Rezultatet: Deri në fund të vitit 2027, platforma B2G për raportimin duhet jo vetëm të jetë e qëndrueshme dhe të përdoret gjerësisht, por edhe *në zhvillim* me prirjet moderne të qeverisjes dixhitale. Përmirësimi i vazhdueshëm i udhëhequr nga reagimet e përdoruesve do ta mbajë të orientuar drejt përdoruesit. Përqafimi i parimit “digital by default”²⁸ plotësisht, Shqipëria do të sigurojë që shërbimet dixhitale të jenë gjithëpërfshirëse (me mbështetje për ata që kanë nevojë për asistencë) dhe inovative. Kjo do të ndihmojë në konsolidimin e përfitimeve nga ulja e burokracisë dhe do ta bëjë sistemin një shembull model në rajon të parimit “report once” në veprim.

Në përgjithësi, gjatë këtyre fazave, praktikatat e raportimit në Shqipëri do të transformohen për të përmbushur standardet e BE-së dhe praktikatat më të mira ndërkombëtare. Bizneset do të “raportojnë një herë” dhe qeveria do të bëjë pjesën tjetër, duke mundësuar një rrjedhje të sigurt të të dhënave për të gjithë ata që kanë nevojë, dhe duke i bërë raportimet e shumta të vështira një gjë të së shkuarës. E gjitha kjo mbështetet nga një ekosistem ligjor dhe teknik që trajton dixitalen si rregull dhe ndarjen e të dhënave si normë, në përputhje me vizionin e BE-së për qeverisjen moderne dixhitale. Rezultati përfundimtar deri në vitin 2027 do të jetë një sistem raportimi i thjeshtuar, me dixhitalin si parim, që ul ngarkesën për ndërmarrjet, përmirëson mbikëqyrjen rregullatore nëpërmjet të dhënave më të mira, dhe përmbush kërkesat e integritetit në BE për thjeshtimin administrativ dhe ndërveprueshmërinë.

Faza 7: Monitorimi dhe Qëndrueshmëria (Tetor – Dhjetor 2027 dhe më tej)

Veprimet Kryesore: Institucionalizoni monitorimin, vlerësimin dhe mirëmbajtjen e vazhdueshme të sistemit të raportimit B2G. Në fund të vitit 2027, qeveria do të formalizojë kornizën e monitorimit: do të përcaktojë një grup të KPI-ve për t’u ndjekur çdo vit (p.sh., numri i raporteve

²⁸ "Dixhitale si dizajn" është një parim themelor në qeverisjen moderne, që mandaton që kanalet online të bëhen mjeti kryesor i ofrimit të shërbimeve, me opsionet fizike si përjashtime. E origjinuar nga Strategjia Dixhitale e Qeverisë së MB-së të vitit 2012 dhe e adoptuar në të gjithë BE-në përmes Planit të Veprimit për eGovernment (2016-2020), ajo synon të thjeshtojë ndërveprimet duke siguruar gjithëpërfshirjen. Në kontekstin B2G të Shqipërisë, kjo do të thotë kalimi i paracaktuar në dorëzime elektronike përmes Portës së Vetme të Raportimit, me mekanizma mbështetës si programe alfabetizimi dixital dhe kioska offline për grupet e cënueshme (p.sh., PMV-të në zona rurale). Programi i Politikave të Dekadës Dixhitale të BE-së (2021-2030) e forcon këtë, duke synuar 100% shërbime publike kyçe online deri në 2030, me "dixhitale si parështesë" si enabler kryesor për fitime efikasiteti. Adoptimi në Shqipëri do të përfshijë ndërveprime shumëgjuhëshe dhe veçori aksesueshmërie në përputhje me Direktivën (BE) 2016/2102, duke adresuar ndasitë e mundshme. Përfitimet përfshijnë ulje të kohëve të përpunimit (nga javë në ditë) dhe kosto më të ulëta, siç shihet në modelin belg, ku parështesat dixhitale kanë ulur barrat administrative me 20-30%. Megjithatë, sfidat si përjashtimi dixital—që ndikon 20-30% të popullsisë në ekonomitë në tranzicion—kërkojnë masa empatike, si mbështetje hibride, për të shmangur alienimin e përdoruesve.

të dorëzuara, përqindja e ripërdorimit të të dhënave “vetëm një herë”, kënaqësia e përdoruesve, koha mesatare e shpenzuar nga bizneset për përmbushjen e detyrimeve) dhe do të caktojë përgjegjësinë për mbledhjen e të dhënave dhe raportimin. Këshilli Kombëtar Ekonomik (ose një platformë e ngjashme publike-private) do të marrë raporte mbi këto KPI dhe do të japë rekomandime për përmirësimin e vazhdueshëm. Një tregues specifik është indeksi i reduktimit të përsëritjeve, ku synohet që në këtë fazë të tregohet një rënie e ndjeshme (p.sh., 30% ose më shumë) e kërkesave të njëjta për të dhëna krahasuar me nivelin bazë të vitit 2025. Komiteti Drejtues i Reformës (ose një evolucion i tij) duhet të shndërrohet në një organ të boykotuar të qeverisjes që mbikëqyr sistemin e raportimit, i cili mund të jetë pjesë e një agjencie ekzistuese ose njësi e re. Ky organ do të sigurojë që portali dhe proceset të mirëmbahen, përmirësohen dhe të jenë në përputhje me çdo kërkesë të re të qeverisë apo BE-së. Qëndrueshmëria ligjore adresohet gjithashtu: nëse duhen ndryshime të mëtejshme të ligjeve ose nëse ndonjë agjenci ende nuk është plotësisht në përputhje, ato do të trajtohen tani. Deri në fund të 2027, Shqipëria do të përgatisë një raport vlerësimi gjithëpërfshirës për ndikimin e reformës, duke dokumentuar uljen e barrës administrative, përmirësimet në treguesit e lehtësisë për të bërë biznes dhe përputhjen me standardet e BE-së. Këto rezultate do të bëhen publike për të dëshmuar transparencë dhe llogaridhënie. Për më tepër, do të fillojë planifikimi për fazën e ardhshme (përtej vitit 2027), duke identifikuar boshllëqet e mbetura ose mundësi të reja (p.sh., integrimi me sistemet dixhitale të reja të BE-së ose zgjerimi në raportimin në nivel të qeverisjes vendore nëse është e nevojshme). Në këtë fazë, Shqipëria duhet gjithashtu të finalizojë lidhjet me shërbimet ndërkufitare të BE-së, si anëtarësimi i plotë në rrjetin BRIS dhe sigurimin që çdo shtet i BE-së të ketë akses në informacionin e bizneseve shqiptare, duke plotësuar integrimin me kuadrin e Tregut të Vetëm të BE-së.

Arsyetimi: Reformat duhet të jenë të konsoliduara dhe të mirëmbajtura edhe pas përfundimit të afatit të projektit. Pa monitorim të vazhdueshëm, ekziston rreziku që të rikthehen praktikatat e vjetra ose të dëmtohen sistemet. Duke institucionalizuar monitorimin (veçanërisht nëpërmjet një këshilli të jashtëm me përfshirjen e sektorit privat), qeveria angazhohet për të mbajtur sistemin efikas dhe të favorshëm për biznesin. Ndjekja e rregullt e indikatorëve kryesorë të performancës dhe publikimi i rezultateve (p.sh., raportimi që u eliminuan X formularë të tepërt, u kursyen Y orë të kohës së biznesit) do të ndihmojë për të mbajtur institucionet të përgjegjshme dhe për të vlerësuar arritjet. Përshtatja me strategjitë më të gjera kombëtare (si Programi i Reformës Ekonomike²⁹ dhe Strategjia e Vendi të BERZH³⁰) në këtë fazë siguron që reformat për raportimin B2G të kontribuojnë në objektivat më të larta (promovimi i investimeve, lufta kundër korrupsionit, rritja e ekonomisë dixhitale). Kjo fazë e fundit ndërthuret edhe me integrimin në BE: teksa Shqipëria potencialisht kalon në negociatat e anëtarësimit ose edhe hyn në tregun unik të BE-së, të pasurit e një sistemi raportimi të qëndrueshëm dhe të integruar me BE-në tregon gatishmëri për tregun unik dixhital. Parimi Once-Only i zbatuar në nivel kombëtar do të zgjerohet për përdorim ndërkufitar nëpërmjet OOTS, që do të thotë se një biznes shqiptar që zgjerohet në BE mund të kërkojë ose ndajë dokumente zyrtare në mënyrë elektronike pa burokraci shtesë. Sigurimi i qëndrueshmërisë

29

https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2025-economic-reform-programmes-albania-bosnia-and-herzegovina-kosovo-moldova-montenegro-north_en

³⁰ <https://saspac.gov.al/wp-content/uploads/2025/09/Profil-Banka-Evropiane-per-Rindertim-dhe-Zhvillim-EBRD.pdf>

nënkupton që përfitimet e reformës (ulja e ngarkesës, transparenca) nuk janë të vetme, por vazhdojnë të akumulohen vit pas viti.

Entitetet Përgjegjëse: Këshilli Ekonomik Kombëtar do të marrë një rol kyç në monitorim. Komiteti Drejtues i përhershëm ose agjencia e caktuar (ndoshta AKSHI ose Ministria e Ekonomisë) do të ketë zyrtarisht detyrën për zotërimin dhe përditësimin e sistemit. Çdo institucion mbetet përgjegjës për furnizimin e të dhënave (p.sh., kohët e përpunimit, normat e pajtueshmërisë) në sistemin e monitorimit. Nga ana e BE-së, Ministria e Integrimit European dhe QKB do të sigurojnë që lidhja me BRIS të mbahet; AKSHI do të mirëmbajë lidhjen OOTS dhe çdo ndërveprimësi tjetër ndërkombëtare. Financimi për mirëmbajtje duhet të garantohet përmes buxhetit të shtetit (me mundësi mbështetjeje nga BE në vitet e para), në mënyrë që stafi teknik dhe përmirësimet të sigurohen përtej vitit 2027.

Treguesit Kryesorë të Performancës: *Raportet vjetore të monitorimit:* 100% e përfunduar dhe e publikuar çdo vit (objektivi duke filluar nga viti 2028). *Ulja e përsëritjes së kërkesave:* idealisht një "normë zgjidhjeje të mosmarrëveshjeve" >90% për çdo çështje të kërkesave që mbivendosen të identifikuar, që do të thotë se pothuajse të gjitha përsëritjet e sinjalizuara zgjidhen ose duke eliminuar, ose duke bashkuar kërkesën. Gjithashtu të matet *përputhshmëri:* pas zbatimit të plotë, duke synuar 100% përputhshmëri me raportimin vjetor (pa rënie të ndjeshme, që tregon se bizneset e konsiderojnë të menaxhueshme).

Tregues të tjerë të qëndrueshëm të performancës: kënaqësia e përdoruesit të mbahet ose të përmirësohet, kursimi i kohës për përpunimin nga ana e qeverisë, etj. Në fund të fundit, një fazë e suksesshme dhe e qëndrueshme do të bëjë që sistemi i raportimit B2G të kthehet në praktikë të zakonshme, i integruar në administratën publike të Shqipërisë, duke u përmirësuar vazhdimisht në përputhje me evolucionin e qeverisjes elektronike të BE-së.

Rekomandime për përputhshmërinë me BE-në dhe ndërveprimin digjital

Të sigurohet që sistemi i raportimit B2G në Shqipëri të jetë jo vetëm i thjeshtuar në nivel kombëtar, por edhe i përputhshëm me kuadret e Bashkimit European është një aspekt thelbësor i kësaj rruge. Rekomandimet e mëposhtme synojnë përputhshmëri të plotë me standardet e qeverisjes digjitale të BE-së dhe integrimin në sistemet e ndërveprimit evropian:

- i. Zbatoni "Single Digital Gateway" (SDG) dhe "Once-Only Technical System"³¹: Shqipëria duhet të krijojë një portal kombëtar "Single Digital Gateway" si pika e vetme e kontaktit për informacionin dhe shërbimet për bizneset, në përputhje me Rregulloren (EU) 2018/1724 dhe Rregulloren (EU) 2024/1183 për digjitalizimin e bashkëpunimit administrativ ndërkufitar. Në praktikë, kjo do të thotë që i gjithë informacioni se si të plotësohen detyrimet e raportimit B2G (formate, udhëzime, afate, kontakte) të jetë i aksesueshëm përmes një faqeje zyrtare qendrore, dhe që bizneset mund të kryejnë procedurat online duke ndjekur lidhjet nga ai portal. Në rastin

³¹ Përveç Rregullores (BE) 2018/1724, Shqipëria duhet të përafron me Rregulloren (BE) 2024/1183 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 11 prillit 2024 mbi dixhitalizimin e bashkëpunimit administrativ ndërkufitar, e cila ndryshon Rregulloren e SDG-së dhe vendos kornizën ligjore dhe teknike për përdorimin operacional të Sistemit Teknik një herë vetëm (OOTS). Duke adoptuar kushtet teknike dhe ligjore të përcaktuara në këtë rregullore, Shqipëria do të pozicionojë veten për t'u bashkuar pa probleme rrjetit OOTS dhe për të siguruar që bizneset e saj të mund të ndajnë dokumente digjitale në mënyrë të sigurt me administratat e tjera të BE-së pas aderimit.

e Shqipërisë, portali e-Albania mund të shërbejë për këtë rol me përmirësime të mëtejshme. Deri në vitin 2027, Shqipëria do të duhet të lidhet me sistemin “Once-Only Technical System” (OOTS), i cili lejon verifikimin e dokumenteve ndërkufitare. Për shembull, nëse një shoqëri shqiptare duhet të sigurojë një certifikatë të pastërtisë fiskale për një autoritet në një shtet anëtar të BE-së, përmes OOTS autoriteti i huaj mund ta tërheqë atë në mënyrë elektronike nga sistemi shqiptar (me pëlqimin e shoqërisë). Për t’u përgatitur, Shqipëria duhet të marrë pjesë në pilot-projektet e SDG, të miratojë standardet e nevojshme teknike për shkëmbimin e provave, dhe të testojë rrjedhat e punës ndërkufitare. Përshtatjet ligjore do të garantojnë gjithashtu që bizneset e huaja të BE-së që përdorin procedurat online shqiptare të mos përballen me barrë shtesë (parimi i mosdiskriminimit i SDG). Publikimi i të gjithë procedurave shqiptare për bizneset në portalin e BE-së “Your Europe” deri në momentin e anëtarësimit në BE do të rrisë transparencën dhe do të përmbushë detyrimet e SDG. Këto hapa do ta bëjnë portalin shqiptar të raportimit pjesë efektive të ekosistemit dixhital në gjithë hapësirën e BE-së, duke lehtësuar aktivitetin ndërkufitar të bizneseve.

- ii. Integrohuni me Sistemin e Ndërlidhjes së Regjistrave të Bizneseve (BRIS): Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB), si regjistri tregtar i Shqipërisë, duhet të përgatitet për t’u bashkuar me BRIS, rrjetin e BE-së që lidh të gjitha regjistrat kombëtarë të bizneseve. Direktiva (BE) 2019/1151 kërkon që vendet e BE-së (dhe në vijim edhe vendet candidate) të lidhin të dhënat e tyre për shoqëritë tregtare, në mënyrë që informacioni për shoqëritë (regjistrimi, ndryshimet, shpërbërja) të jetë i aksesueshëm në të gjithë Europën. Duke lidhur bazën e të dhënave të QKB-së përmes BRIS, një investitor i BE-së mund, për shembull, të verifikojë statusin e një shoqërie shqiptare, ose autoritetet shqiptare mund të marrin njoftime automatike kur një shoqëri shqiptare hap një degë në një shtet të BE-së. Infrastruktura dixhitale e planit të veprimit do të sigurojë që të dhënat e QKB-së të jenë të organizuara për të përmbushur standardet e BRIS. Deri në vitin 2027, Shqipëria duhet të testojë lidhjen me BRIS, në bashkëpunim me Komisionin Evropian, në mënyrë që sapo të anëtarësohet, integrimi të jetë i pandërprerë. Kjo me gjasë do të përfshijë module softuerike për të konvertuar të dhënat e regjistrit shqiptar në formatin e platformës evropiane dhe anasjelltas. Ky veprim është jo vetëm i domosdoshëm për përputhshmëri, por gjithashtu përmirëson transparencën dhe proceset e kujdesit të duhur, duke lidhur sektorin korporativ shqiptar me hapësirën informative të Tregut Unik.
- iii. Miratoni një Platformë të Ndërveprueshmërisë të Frymëzuar nga X-Road: Për të arritur shkëmbim të sigurt dhe të shkallëzueshëm të të dhënave midis sistemeve vendase, rekomandohet që Shqipëria të implementojë një middleware ndërveprueshmërie të ngjashëm me X-Road të Estonisë. Siç u përmend më herët, X-Road lejon që databaza të ndryshme të komunikojnë duke ruajtur sigurinë dhe integritetin e të dhënave dhe ka qenë shtylla kryesore e suksesit të parimit të “once-only” në Estoni. Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) mund të vlerësojë X-Road (që është i disponueshëm open-source) ose zgjidhje të ngjashme për të shërbyer si bazë për lidhjen ndër-institucionale. Në fakt, Korniza Kombëtare e Ndërveprueshmërisë e qeverisë ekzistuese mund të përditësohet drejt një modeli X-Road. Duke vepruar kështu, kur portali B2G i raportimit kërkon apo transmeton të dhëna (p.sh., duke kërkuar nga sistemi fiskal konfirmimin e taksave të paguara, ose duke dërguar një raport të dorëzuar në databazën e mjedisit), kjo ndodh përmes këtij shtrese qendrore të shkëmbimit. Kjo qasje respekton standardet e BE-së për ndërveprueshmërinë (EIF) dhe siguron shkallëzueshmërinë, në mënyrë që databaza ose shërbime të reja të mund të lidhen lehtësisht sipas nevojës. Për më tepër, X-Road (ose teknologji analoge) ofron regjistra auditimi dhe enkriptim, duke rritur besimin në shkëmbimin e të dhënave. Zbatimi i një middleware të

tillë deri në vitin 2027 do të forcojë ndjeshëm infrastrukturën e qeverisjes elektronike të Shqipërisë, përtej raportimit B2G, duke mundësuar që shërbime të tjera (si shërbimet për qytetarët, integrimi “one-stop-shop”) ta ripërdorin atë. Gjithashtu përputhet me nismat rajonale – vende të tjera të Ballkanit Perëndimor po eksplorojnë ose po adoptojnë X-Road, çka mund të hapë rrugën për ndërveprueshmëri ndërkufitare në rajon. Në përfundim, kjo është një investim themelor që mbështet parimin “once-only” dhe garanton qëndrueshmërinë e arkitekturës së qeverisjes digjitale të Shqipërisë në të ardhmen.

- iv. Maksimizoni integrimin me e-Albania dhe sistemet kombëtare: Portali e-Albania është porta qendrore për shërbimet elektronike shqiptare; sistemi i ri B2G për raportimin duhet të integrohet ngushtë në të. Kjo do të thotë që një përdorues që hyn në e-Albania do të gjejë shërbimet e raportimit B2G në panelin e tij dhe mund të përdorë kredencialet ekzistuese të eID për të hyrë në format. Ndërsa aktualisht e-Albania është një pikë hyrëse mjaft e mirë për përdoruesit, ajo duhet të zhvillohet në një portal transaksional të mirëfilltë, të mbështetur plotësisht nga sisteme të ndërveprueshme. Plani i veprimit rekomandon që të gjitha format e raportimit të bizneseve të migrohen në e-Albania (ose në një nënportal të saj) dhe që çdo formë në Excel/PDF të hiqet gradualisht. Gjithashtu, integrimi me sisteme të tjera kombëtare është kyç: për shembull, lidhja me sistemin e-faturës të Shqipërisë (nëse është në funksion) për të paraplotësuar format fiskale, ose me databazën e sigurimeve shoqërore për të verifikuar të dhënat e punësimit. Një sugjerim specifik nga diagnostikimi është lidhja me rrjetet e faturimit elektronik; Shqipëria po punon për faturimin elektronik në nivel vendas, dhe sigurimi i përputhshmërisë me rrjetin paneuropian Peppol mund të jetë me përparësi. Në Kroaci, për shembull, platforma qeveritare e-faturimit është në përputhje me Peppol. Shqipëria duhet të sigurojë në mënyrë të ngjashme që infrastruktura e saj digjitale të mund të ndërveprojë me standardet evropiane për fatura, prokurimin publik, etj., që shpesh lidhen me raportimin (raportimi fiskal dhe financiar mund të automatizohet pjesërisht përmes e-faturave). Në praktikë, kjo do të thotë marrja e standardeve semantike të BE-së dhe protokolleve të sigurta të mesazheve. Duke integruar plotësisht e-Albania dhe databazat kombëtare në zgjidhjen e raportimit, Shqipëria do të realizojë një përvojë të vërtetë “one-stop-shop”, duke eliminuar nevojën që bizneset të lundrojnë nëpër disa porta ose të paraqesin të njëjtat të dhëna në vende të ndryshme.
- v. Përforconi eID dhe shërbimet e besimit për njohjen ndërkufitare: Në kuadër të përgatitjeve për anëtarësim në tregun unik digjital të BE-së, Shqipëria duhet të vazhdojë të zgjerojë skemën e identifikimit elektronik (eID) dhe shërbimet e besimit të kualifikuara (nënshkrimi, vulat digjitale). Qëllimi është që një pronar biznesi shqiptar të mund të hyjë në portalin e raportimit me një eID të sigurisë së lartë (si çipi i kartës shqiptare të identitetit ose mobile-ID), dhe që kjo eID të njihet edhe nga vendet e BE-së. Në të kundërt, një përdorues biznesi nga BE-ja duhet të jetë në gjendje të përdorë eID-në e shtetit të tij të origjinës për të aksesuar procedurat online shqiptare (parimi i njohjes së ndërsjellë sipas eIDAS). Ndërsa njohja e plotë ndërkufitare mund të realizohet në momentin e anëtarësimit, gatishmëria teknike duhet të arrihet më herët. Shqipëria duhet të njoftojë BE-në për eID-në kombëtare për njohje ndërkufitare sipas eIDAS sapo të jetë e mundur. Gjithashtu, detyrimi për të përdorur nënshkrime elektronike të kualifikuara për dorëzime kritike (si p.sh. pasqyrat financiare, ku kërkohet autenticiteti) do të rrisë sigurinë dhe pranueshmërinë. Reforma ligjore në Fazën 2 do të përfshijë ndryshimet e nevojshme, por nga pikëpamja e zbatimit, Shqipëria duhet të sigurojë që portali i raportimit mund të verifikojë nënshkrimet elektronike të lëshuara nga BE dhe që certifikatat e veta të jenë sipas standardeve të BE-së. Duke forcuar eID dhe shërbimet e besimit, Shqipëria jo vetëm rrit

besimin e brendshëm për dorëzimet elektronike, por edhe e pozicionon dokumentacionin e vet digjital të jetë i besueshëm në të gjithë Evropën – për shembull, një ekstrakt elektronik nga QKB-ja ose një raport vjetor shqiptar i nënshkruar elektronikisht mund të pranohet nga autoritetet në çdo shtet anëtar të BE-së.

5.1. Nënhatat specifike për zbatimin e fazave

Plani i detajuar në shtatë faza përcaktoi hapat kryesorë politikë, ligjorë, teknikë dhe institucionale të nevojshëm për realizimin e kalimit të Shqipërisë në një sistem të unifikuar, një herë të vetme, për raportimin dixhital biznes-qeveri (B2G). Në përgjigje të komenteve nga aktorët institucionale dhe përfituesi, kjo version zgjeron planin në nënhapa të detajuar. Këta nënhapa pasqyrojnë përgjegjësitë konkrete institucionale, afatet kohore dhe ndërvarësitë, dhe janë përftuar drejtpërdrejt nga pyetësorët diagnostikues të plotësuar nga 27 autoritete qeveritare. Çdo nënhap korrespondon me një veprim funksional brenda fazave më të gjera të reformës (p.sh. ngritja e strukturave të qeverisjes, ndryshimet ligjore, integrimi dixhital, zbatimi, monitorimi) dhe është i organizuar sipas institucionit ose agjencisë përgjegjëse. Kjo ndarje ofron më shumë qartësi operacionale për zbatimin dhe mundëson ndjekjen më efektive të ecurisë së reformës në të gjithë qeverinë. Nënhatat përfshijnë ndryshime legjislative, mekanizma koordinimi ndër-institucional, integritet të sistemeve teknike (p.sh. SIM, Stratlink), standardizim të të dhënave, programe pilot dhe shtrirjen e detyrimeve të raportimit përmes portalit të unifikuar. Afati kohor shtrihet nga janari 2026 deri në dhjetor 2027 dhe është strukturuar për të pasqyruar një rend logjik të zbatimit. Kjo strukturë e zgjeruar paraqitet si në format narativ ashtu edhe në tabelë, për lehtësi reference.

Faza 1: Qeverisja dhe Planifikimi (Gjysma e Parë 2026)

1.1 Krijimi i Komitetit Drejtues dhe Grupeve të Punës: Në **Tremujori i Parë 2026**, të krijohet një Komitet Drejtues në nivel të lartë (i udhëhequr nga Zyra e Kryeministrit) dhe grupe pune teknike me përfaqësues nga të gjitha institucionet kyçe (p.sh. Ministria e Ekonomisë, AKSHI, ministrinë e linjës). Kjo strukturë qeverisëse do të udhëheqë reformën dhe do të sigurojë koordinimin ndër-institucional. *Varësitë:* Kërkon mbështetje politike (p.sh. një urdhër i Kryeministrit) për t'i dhënë komitetit fuqinë të zbatojë bashkëpunimin ndërministror.

1.2 Inventar Gjithëpërfshirës i Raportimeve të Biznesit: Deri në **Tremujori i Dytë 2026**, çdo institucion do të katalogojë të gjitha detyrimet e raportimit biznes-qeveri duke përdorur formularin e standardizuar (siç është bërë nga 27 agjenci në *Formular Mbi Raportimet e Biznesit*). Kjo përfshin identifikimin e të dhënave që mblidhen, shpeshësinë, formatin (letër, email, portal), bazën ligjore dhe marrësit për çdo raport. Inventari do të evidentojë raportimet e dyfishta ose mbivendosëse – për shembull, Agjencia e Mjedisit (AKM) konstatoi që të njëjtat të dhëna për ndotjen dërgohen veçmas te AKM, Ministria e Shëndetësisë (MSHMS) dhe Inspektorati (IKMT). *Varësitë:* Kontributet nga të gjitha ministrinë dhe agjencitë; një ekip qendror (Njësia e Reformës pranë Ministrisë së Ekonomisë) do të mbledhë dhe analizojë materialet e dërguara.

1.3 Identifikimi i Mbivendosjeve, Mangësive dhe Prioriteteve: Duke përdorur inventarin, grupet e punës do të, deri në **Qershor 2026**, shënoni rastet kur disa institucione kërkojnë informacione të ngjashme ose kur detyrimet ligjore bien në kundërshtim. Për shembull, mbivendosja e raporteve të vetëmonitorimit mjedisor (e përmendur në pyetësorin e mjedisit) dhe paraqitja e dyfishtë e dokumenteve financiare në Drejtorinë e Tatimeve dhe Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB) do të dokumentohen. Gjithashtu, çdo instrument IT jo-funksional (p.sh., ajo e AKM-së *SIM* sistemi i

informacionit mjedisor ose ai i AKSHE-së *Stratlink* sistemi i licencimit të eksportit) evidentohen si mangësi. Kjo analizë do të përcaktojë prioritetet – unifikimi i mbledhjes së fragmentuar të të dhënave është prioritet i lartë, ashtu siç është edhe eliminimi i raporteve të tepërta të importit dhe njoftimeve manuale të licencave. *Varësitë*: Përfundimi i nënfazës 1.2; bashkëpunimi nga departamentet juridike për interpretimin e ligjeve që mbivendosen.

1.4 Hartimi i Planit të Veprimit dhe i Arkitekturës Teknike: Deri në fund të **P6 2026**, të hartohet një plan i detajuar veprimi (ky dokument) duke ndarë reformat në faza dhe nën-hapa sipas institucionit. Në paralel, AKSHI (Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit) do të projektojë arkitekturën e ndërveprueshmërisë së nevojshme – për shembull, duke identifikuar lidhjet e domosdoshme API (Tatime, Dogana, QKB, etj.) dhe duke planifikuar integrimin e sistemeve si SIM dhe *Stratlink*. Ky planifikim do të saktësojë varësitë kryesore: p.sh. ndërtimi i portalit të unifikuar (Faza 3) varet nga miratimi ligjor (Faza 2) për shkëmbimin e të dhënave dhe nga sigurimi i buxhetit/ndihmës teknike. Gjithashtu do të trajtojë qëndrueshmërinë (kush do të mirëmbajë sistemin IT afatgjatë) dhe strategjitë e menaxhimit të ndryshimit. *Varësitë*: Rezultatet e nënfazës 1.3; miratimi i financimit për zhvillimin e IT-së.

Faza 2: Reforma Ligjore dhe Procedurale (P6 2026)

Faza 2 trajton dobësitë strukturore ligjore dhe procedurale që qëndrojnë në themel të kuadrit të fragmentuar të raportimit biznes-qeveri (B2G) në Shqipëri. Përtej masave për konsolidim specifike për sektorët, kjo fazë prezanton një shtresë reformash ndërsektoriale për të siguruar që detyrimet e raportimit të shqyrtohen në mënyrë sistematike, të jenë proporcionale dhe të jenë të përshtatura për të ardhmen në përputhje me parimet e EU Better Regulation.

Brenda këtij kuadri ndërsektorial, reformat ligjore dhe procedurale të synuara të mëposhtme do të zbatohen gjatë vitit 2026:

2.1 Thjeshtësimi dhe parandalimi i detyrimeve të panevojshme të raportimit B2G në procesin e hartimit të politikave në Shqipëri. Për këtë qëllim, Plani i Veprimit rekomandon që Shqipëria të kërkojë zyrarisht zhvillimin e Vlerësimeve të Ndikimit Rregullator (RIA) për të gjitha detyrimet e reja ose të rishikuara në mënyrë thelbësore për raportimin B2G, duke përfshirë zbatimin e detyrueshëm të Testit për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme (SME Test). Ky detyrim do të sigurojë që, para se të prezantohet çdo formë e re raportimi ose detyrim informacioni, autoritetet kompetente të vlerësojnë nevojën, proporcionalitetin, ngarkesën administrative dhe masat e mundshme për minimizimin e saj, duke përfshirë ripërdorimin e të dhënave, formatet e thjeshtuara, uljen e shpeshtësisë së raportimit ose pragje më të larta për zbatimin te NVM-të.

Paralelisht, Plani i Veprimit rekomandon institucionalizimin e një shqyrtimi periodik “gijotinë rregullatore” të detyrimeve ekzistuese për raportimin B2G. Në kuadër të këtij mekanizmi, një organ ndërministror, i koordinuar në nivelin e qeverisë qendrore, do të kryejë shqyrtime vjetore, sistematike të kërkesave ekzistuese për raportim, me qëllim identifikimin e atyre që janë të vjetruara, të tepërta ose të dyfishta, për eliminimin, konsolidimin ose bashkimin e tyre. Ky mekanizëm synon të parandalojë ri-akkumulimin e ngarkesave administrative me kalimin e kohës dhe të sigurojë qëndrueshmërinë e reformës së raportimit përtej periudhës fillestare të zbatimit.

2.2 Unifikimi i Mandateve të Raportimit Mjedisor (AKM, MSHMS, IKMT): Agjencitë përgjegjëse – Ministria e Mjedisit (me AKM) dhe Ministria e Shëndetësisë (për drejtorinë e shëndetit publik të MSHMS) – do të hartojnë ndryshime ligjore dhe nënligjore deri në T3 2026

për të konsoliduar detyrimet për vetëmonitorimin mjedisor dhe raportimin e mbetjeve. Raportet e fragmentuara të ndotjes dhe mbetjeve do të bashkohen në një raport të vetëm të njohur ligjërisht, i cili do të dorëzohet përmes portalit të bashkuar dixhital të raportimit. Reforma do të përcaktojë një autoritet parësor pritës (AKM) dhe do të detyrojë të gjitha organet e tjera kompetente (duke përfshirë autoritetet shëndetësore, inspektoratet dhe njësitë e qeverisjes vendore) të aksesojnë të dhënat përmes sistemeve ndërvepruese, në vend që të kërkohej dorëzim paralel. Miratimi synohet për T4 2026. *Varësitë:* Përfundimi i hartëzimit ligjor të Fazës 1; disponueshmëria e Platformës së Ndërveprueshmërisë së Qeverisë.

2.3 Harmonizimi i Kërkesave për Raportim Financiar dhe Tatimor (QKB, Autoriteti Tatimor): Ministria e Financave / Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB) do të rishikojnë kuadrin ligjor përkatës deri në tremujorin e katërt të vitit 2026 për të eliminuar raportimin financiar të dyfishtë. Një dorëzim i vetëm elektronik i pasqyrave financiare vjetore do të njihet ligjërisht si për qëllime të regjistrat, ashtu edhe për qëllime tatimore, duke u mbështetur në shkëmbimin ndërinstitucional të të dhënave. Kjo reformë do të kërkojë ndryshime në legjislacionin e kontabilitetit dhe të procedurës tatimore si dhe sigurimin e ndërveprueshmërisë teknike midis QKB-së dhe sistemeve tatimore. *Varësitë:* Ndryshime ligjore; operacionalizimi i shtresës së ndërveprueshmërisë në Fazën 3.

2.4 Thjeshtimi i Raportimit të Tregtisë dhe Licencimit (Dogana, AKSHE, Ministrinë Linjë): Ndryshimet ligjore sektoriale do të adresojnë raportimin e tepërt në tregti, farmaceutikë, kimikate dhe licencimin e mallrave të kontrolluara. Të dhënat e importit dhe eksportit që janë tashmë në dispozicion të Doganës do të ri-përdoren nga autoritetet licencuese, duke eliminuar raportet manuale vjetore. Për mallrat e kontrolluara, legjislacioni duhet ose të detyrojë riaktivizimin e sistemit Stratlink ose ta zëvendësojë atë zyrtarisht me një modul të integruar në portalin e unifikuar. *Varësitë:* Koordinimi me Doganën dhe AKSHE; integrimi i sistemit në Fazën 3.

2.5 Mundësimi i Raportimit Vetëm Digjital dhe Shkëmbimit të Detyrueshëm të të Dhënave (Të gjitha institucionet): Deri në tremujorin e IV 2026, një instrument ligjor gjithëpërfshirës (ligj ose vendim i Këshillit të Ministrave) do të përcaktojë parimin “raporto-një-herë” si një rregull detyrues, duke përcaktuar që të gjitha raportimet e përsëritura B2G të dorëzohen ekskluzivisht përmes portalit të unifikuar elektronik. Dorëzimet digjitale do të kenë vlefshmëri të plotë ligjore, dhe organet publike do të kenë detyrim ligjor të rishfrytëzojnë të dhënat e disponueshme në regjistrat autoritativë, në vend që t’i kërkojnë biznesit ri-dorëzimin e tyre. Çdo kërkesë e mbetur për raportime në letër ose me nënshkrim të lagësht do të shfuqizohet ose amendohet në përputhje me rrethanat. *Varësitë:* Përfundimi i nën-veprimeve 2.1–2.3; konsensusi ndërministror.

2.6 Thjeshtimi dhe Eliminimi i Detyrimeve të Vjetruara për Raportim: Deri në fund të vitit 2026, ministrinë e linjës do të shfuqizojnë, konsolidojnë ose rishikojnë detyrimet e raportimit me vlerë të ulët të identifikuara përmes inventarit të Fazës 1 dhe procesit të gilotinës rregullatore. Formularët e raportimit që përsërisin informacionin tashmë të mbledhur përmes raporteve të unifikuara do të eliminohen. Çdo ministri do të sigurojë që masat e thjeshtimit të mos cenojnë objektivat rregullatore, duke arritur njëkohësisht një ulje neto të barrës administrative. *Varësitë:* Inventari i Fazës 1; konsultimi me grupet e interesit; kapaciteti për shqyrtim ligjor.

Faza 3: Zhvillimi i Platformës Digjitale (2026)

3.1 Zhvillimi i Portalit Themelor të Raportimit të Unifikuar (AKSHI): Duke filluar nga **mesi i vitit 2026**, AKSHI do të udhëheqë zhvillimin e platformës qendrore të raportimit B2G. Kjo përfshin

ndërtimin e autentikimit të përdoruesve nëpërmjet e-Albania (single sign-on), një ndërfaqe për dorëzimin e formularëve, panele monitorimi për bizneset dhe zyrtarët, si dhe një sistem të sigurt për ruajtjen e të dhënave në back-end. Prioritet është zbatimi i middleware-it të ndërveprueshmërisë së qeverisë, në mënyrë që portali të mund të komunikojë me bazat ekzistuese të të dhënave (ngjashëm me X-Road apo një service bus kombëtar). Deri në tremujorin e katërt të vitit 2026, të paktën një prototip bazë duhet të jetë funksional – p.sh., një kompani mund të dorëzojë në mënyrë testuese një raport mjedisor dhe një pasqyrë financiare përmes portalit, dhe ato të dërgohen te agjencitë përkatëse. Testimi fillestar i sigurisë do të kryhet gjithashtu gjatë kësaj periudhe. *Varësitë:* Autorizim ligjor nga Faza 2 për shkëmbimin e të dhënave; bashkëpunimi nga departamenti i IT-së i çdo agjencie për të përcaktuar kërkesat; financim dhe mundësisht asistencë teknike nga donatorët për zhvillimin.

3.2 Integrimi i Sistemeve të të Dhënave Mjedisore (AKM – SIM): Në **T3 2026**, të integrohet SIM-i i Agjencisë së Mjedisit (Sistemi i Informacionit Mjedisor) me portalin e ri. Nëse platforma SIM është plotësisht funksionale deri atëherë, portali do të dërgojë raportet mjedisore (të dhënat e cilësisë së ajrit, të dhënat për mbetjet, etj.) direkt në SIM për ruajtje dhe analizë. Nëse SIM-i vonohet ose është pjesërisht funksional, do të përdoret një zgjidhje e përkohshme: bizneset do të ngarkojnë të dhënat përmes portalit dhe AKM mund të aksesojë ose eksportojë këto dorëzime për përpunim manual. Qëllimi është të shmanget çdo dërgim i vazhdueshëm i Excel-eve me email për çështjet e mjedisit deri në fund të vitit 2026. *Afati kohor:* Integrimi deri në T4 2026 (me përditësim në fillim të vitit 2027 nëse afati i zhvillimit të SIM-it vonohet). *Varësitë:* Përfundimi i projektit SIM të AKM-së; kuadri i ndërveprueshmërisë së qeverisë (për të siguruar shkëmbimin e të dhënave portal-SIM).

3.3 Integro të dhënat e Tatimeve dhe Regjistrimit të Bizneseve (Tatimet & QKB): Deri në **fundi i vitit 2026**, të krijohen lidhje dykahëshe në mënyrë që portali të mund të tërheqë dhe të shtyjë të dhëna drejt sistemeve thelbësore financiare. Drejtoria e Tatimeve do të ofrojë një API të sigurt për pyetje në kohë reale mbi statusin e përputhshmërisë tatimore të një shoqërie (p.sh. për të kontrolluar nëse një biznes ka detyrime të papaguara). Kjo mundëson funksione si verifikimi automatik i lëshimit të vërtetimit tatimor gjatë aplikimeve për leje – një nevojë e evidentuar nga AKZM (Agjencia e Zonave të Mbrojtura) për filtrimin e aplikantëve për leje. Ndërkohë, QKB do të integrojë databazën e saj të regjistrimit të bizneseve në portal: të dhënat e profilin të shoqërisë (numri i regjistrimit, adresat, etj.) do të plotësojnë automatikisht formularët, dhe çdo raport i dorëzuar (p.sh. pasqyrat financiare) mund t'i përcillet depozitës së QKB-së. *Varësitë:* Sistemet IT të QKB-së dhe Tatimeve duhet të zhvillojnë API-të dhe protokollat e sigurisë; në varësi të dispozitave ligjore të nënfazës 2.2 që lejojnë ndarjen e këtyre të dhënave.

3.4 Modernizimi i Sistemeve të Licencimit të Eksportit/Importit (Ministria e Mbrojtjes – AKSHE, plus Doganat): Duke filluar **mesi i vitit 2026**, projekti do të trajtojë sistemin pasiv “Stratlink” të përdorur nga AKSHE (Autoriteti Shtetëror i Kontrollit të Eksportit pranë Ministrisë së Mbrojtjes) për licencimin e mallrave të kontrolluara. Një vlerësim IT do të përcaktojë nëse do të ringjallet dhe përmirësohet Stratlink apo do të zëvendësohet me një modul të ri të integruar në portal. Deri në tremujorin e katërt të vitit 2026, do të jetë në funksion një zgjidhje, në mënyrë që subjektet që merren me mallra me përdorim të dyfishtë ose ushtarake të mund të dorëzojnë raporte transferimi tremujore dhe vjetore në mënyrë dixhitale (duke zëvendësuar procesin aktual me email). Po ashtu, për Doganat, çdo raport pajtueshmërie të tregtarëve do të kalohet në portal – Doganat tashmë po zhvillojnë një modul IT për AEO, i cili do të lidhet ose do të integrohet për të shmangur një sistem të veçantë. *Varësitë:* Bashkëpunim i ngushtë me departamentin e IT të Ministrisë së Mbrojtjes dhe

IT-në e Doganave; mbështetje ligjore nga Faza 2 (nënfaza 2.3) për të siguruar që këto agjenci të pranojnë portalin si kanal zyrtar.

3.5 Zhvillimi i Moduleve Sektor-Specifike (Shëndetësi, Bujqësi, etj.): Gjatë gjithë **fundi i vitit 2026**, të zhvillohen formularë digjitalë për çdo raportim tjetër të specializuar të identifikuar. Për shembull, drejtorati farmaceutik i Ministrisë së Shëndetësisë do të ketë një formular online për raportin vjetor të prekurzorëve (sipas Ligjit 8874/2002), i cili aktualisht plotësohet në letër. Edhe Ministria e Bujqësisë dhe agjencitë e saj (p.sh. AZHBR për subvencionet bujqësore, ose Agjencia Kombëtare e Ujit për raportet e përdorimit të ujit) do t'i standardizojnë formularët e raportimit të biznesit në portal. Agjencia e Industrisë së Mbrotjtjes (AIM) – e cila kërkon nga kontraktorët e mbrotjtjes të dorëzojnë raporte financiare, vërtetime tatimore, plane biznesi dhe dokumente të tjera të licencimit – do të ketë një modul të dedikuar të aplikimeve elektronike, në mënyrë që këto dokumente të ngarkohen online dhe të mos dorëzohen fizikisht. Deri në fund të vitit 2026, portali duhet të përmbajë të paktën 3–5 formularë pilot elektronikë në sektorë të ndryshëm (mjedis, licencim, financë) si prototipe. *Varësitë:* Kontributi i ekspertëve të çdo institucioni për të përcaktuar fushat e formularit dhe rrjedhat e punës; arkitektura bazë e portalit (nënfaza 3.1) gati për të mbështetur formularët e rinj.

Deri në fund të Fazës 3 (dhjetor 2026), shtylla kurrizore e sistemit të unifikuar të raportimit duhet të jetë në funksion, me integrimet fillestare (SIM, Stratlink, API i tatimeve) të realizuara ose në testim. Treguesit kryesorë të performancës përfshijnë prototipimin e disa moduleve funksionale dhe një shkallë suksesi të ndërveprueshmërisë mbi 90% për shkëmbimet e të dhënave.

Faza 4: Zbatimi Pilot dhe Trajnimi (Tremujori I 2027)

4.1 Pilotimi i Raportimit të Unifikuar Mjedisor (AKM, MSHMS, IKMT): Janar–Mars 2027, do të nisë një pilot i kontrolluar i fokusuar në një fushë raportimi me ndikim të lartë dhe që përfshin shumë agjenci – vetëmonitorimi mjedisor. Një grup ndërmarrjesh vullnetare (të paktën 50, të shpërndara në sektorë si industria përpunuese, spitalet dhe menaxhimi i mbetjeve) do të paraqesin raportet e tyre periodike mjedisore përmes portalit të ri. Ky pilot do të testojë procesin nga fillimi në fund: një kompani depoziton një raport të vetëm të unifikuar në portal dhe të gjitha agjencitë përkatëse (AKM, Drejtoria e Shëndetit Publik e MSHMS, Inspektorati Mjedisor, Agjencia e Ujit, etj.) e marrin të dhënat e tyre të nevojshme nga ajo paraqitje e vetme. Për shembull, një spital pjesëmarrës do të përdorë portalin për të raportuar sasinë vjetore të mbetjeve të rrezikshme, dhe të dyja, AKM dhe MSHMS, mund të aksesojnë të njëjtin raport, në vend që të kërkohej depozitimi i ndarë. *Koha:* Zbatimi i pilotit në tremujorin e parë të vitit 2027 me të dhëna reale. *Varësitë:* Përfundimi i Fazës 3 (moduli i ambientit, lidhja SIM funksionale); siguri ligjore nga Faza 2 që raportet dixhitale janë të pranueshme.

4.2 Trajnimi dhe Menaxhimi i Ndryshimit: Paralelisht me pilotin (T1 2027), do të ofrohet trajnim gjithëpërfshirës si për përdoruesit e bizneseve ashtu edhe për stafin e agjencive. Është përfshirë trajnim specifik për sektorë të caktuar – për shembull, Ministria e Shëndetësisë do të trajnojë importuesit e biocideve mbi dorëzimin e raportit të ri vjetor online në vend të formatit të vjetër në letër. Zyrtarët e agjencive (p.sh. inspektorë, statistikanë) do të trajnohen që të marrin të dhëna nga panelet e portalit në vend që të presin emaile. Kanali i komunikimit dypalësh i pilotit do të mbledhë reagime: çdo problem teknik ose çështje me përvojën e përdoruesit që raportohet nga bizneset do të adresohet menjëherë. Deri në mars 2027, pritet që piloti të demonstrojë që portali mund të përpunojë në mënyrë efektive dhe të sigurt raporte të ndërlikuara, shumë-agjencish, dhe që përdoruesit janë të përgatitur për sistemin e ri. *Varësitë:* Mbështetje nga shoqatat e biznesit për të

nxitur pjesëmarrjen; funksione ndihmëse të ngritura nga AKSHI për të asistuar përdoruesit e pilotit në kohë reale.

4.3 Vlerësimi i pilotit dhe verifikimi i gatishmërisë ligjore: Në fund të tremujorit të parë 2027, Komiteti Drejtues do të vlerësojë rezultatet e pilotit. Metrikat e suksesit përfshijnë shkallë të lartë të dorëzimeve (p.sh. mbi 90% e subjekteve të ftuara kanë dorëzuar nëpërmjet portalit), reduktimin e dorëzimeve të dyfishta (një raport zëvendësoi tre të ndryshëm në pilotin e mjedisit), dhe kënaqësinë e përdoruesve mbi 80% (e anketuar). Mësimet e nxjerra (p.sh. nevoja për përshtatje të formës ose sqarime në rregullore) do të dokumentohen. Çdo korrigjim i vogël ligjor ose procedural i identifikuar gjatë pilotit – për shembull, nëse një akt nënligjor i vjetër kërkonte ende kopje letrë në mënyrë paralele – do të zgjidhet menjëherë përmes ndryshimeve emergjente ose udhëzimeve, në mënyrë që të mos mbetet asnjë pengesë ligjore për zbatimin e plotë. *Varësitë:* Përfundimi i pilotit 4.1; bashkëpunimi i departamenteve ligjore për të përsheptuar çdo ndryshim të nevojshëm rregullator.

Faza 5: Zbatimi i Plotë Dixhital (Mes 2027)

5.1 Mandat Kombëtar për Raportimin Elektronik (Të gjitha Agjencitë): Pas pilotit, qeveria do të nxjerrë një mandat zyrtar (p.sh. një vendim të Këshillit të Ministrave ose një udhëzim të Kryeministrit) në tremujorin e dytë të vitit 2027, duke kërkuar që 100% e raporteve të zakonshme të biznesit ndaj qeverisë qendrore të dorëzohen elektronikisht përmes portalit të unifikuar. Do të caktohet një datë e prerë (për shembull, prill 2027), pas së cilës ministritë dhe agjencitë nuk do të pranojnë më email ose dokumente të shtypura për raportet që përfshihen në këtë fushë. Ky mandat operacionalizon parimin e dorëzimit vetëm një herë në të gjithë vendin. Çdo institucion do të publikojë një njoftim ose udhëzim të përbashkët për të përafuar procedurat e tyre me portalin qendror. *Varësitë:* Rezultat i suksesshëm i Fazës 4; portali duhet të jetë mjaftueshëm i qëndrueshëm dhe i plotësuar me të gjitha format kryesore deri në këtë kohë.

5.2 Përfshirja e Shkallëzuar e Institucioneve: Zbatimi do të koordinohet në valë gjatë **T2 2027** për të siguruar menaxhueshmërinë. Në valën e parë (p.sh. deri në prill 2027), agjencitë që ishin të përfshira në projektin pilot ose që tashmë kanë kapacitet digjital do të kalojnë plotësisht. Kjo ka të ngjarë të përfshijë Agjencinë dhe Inspektoratin e Mjedisit, njësitë e Ministrisë së Shëndetësisë (p.sh. për mbeturinat, biocidet), QKB-në, Administratën Tatimore dhe çdo institucion tjetër që është gati të kalojë herët. Valët pasuese (maj–qershor 2027) do të përfshijnë institucionet e mbetura qendrore – p.sh. Doganat, AIM/Industritë e Mbrojtjes, Ministrinë e Bujqësisë – duke integruar proceset e tyre të raportimit në portal një nga një. Deri në qershor 2027, pothuajse të gjitha kërkesat qendrore të raportimit B2G të qeverisë do të jenë të aksesueshme përmes portalit dhe bizneset do të kenë një pikë të vetme hyrëse për përmbushjen e kërkesave. Gjatë kësaj periudhe, çdo modul specifik IT i agjencive (nga Faza 3) formalisht bashkohet ose integrohet me portalin; për shembull, mjeti i raportimit AEO i Doganës do të jetë i aksesueshëm nëpërmjet portalit dhe Stratlink i AKSHE-së (nëse ringjallet) do të ndërveprojë në mënyrë të rrjedhshme. *Varësitë:* Çdo agjenci duhet të ketë përfunduar përgatitjet e brendshme (formatet digjitale, trajnimet e stafit) para datës së kalimit; Platforma e Ndërveprueshmërisë së Qeverisë duhet të jetë plotësisht funksionale për të mbështetur shkëmbimin e të dhënave në kohë reale ndërsa rriten vëllimet.

5.3 Program gjithëpërfshirës i ndërgjegjësimit dhe mbështetjes: Për të shoqëruar zbatimin e plotë, do të nisë një fushatë gjithëkombëtare ndërgjegjësimi dhe një sistem mbështetës **T2 2027**. Qeveria (e koordinuar nga Ministria e Ekonomisë) do të njoftojë të gjitha bizneset për kërkesat e reja dhe udhëzimet për përdorimin e portalit – përmes letrave zyrtare, njoftimeve në e-Albania, shpalljeve

në media dhe seminareve online në bashkëpunim me shoqatat e biznesit. QKB mund të dërgojë email të gjitha bizneseve të regjistruara, dhe Administrata Tatimore mund të dërgojë mesazhe përdoruesve të e-filing, duke siguruar mbulim të gjerë. Pikat e ndihmës dhe qendrat e thirrjeve do të jenë të stafizuara plotësisht për të trajtuar pyetjet ose problemet teknike nga shoqëritë që kalojnë në sistemin e ri. Aktiviteti i ndërgjegjësimi do të theksojë përfitimet (përpunim më të shpejtë, dorëzim në një pikë të vetme) dhe afatet pas të cilave kanalet e vjetra do të mbyllen, në mënyrë që edhe përdoruesit hezitues të migrojnë.

5.4 Integrimet Përfundimtare dhe Masat e Pajtueshmërisë me BE-në: Deri në mesin e vitit 2027, do të finalizohen të gjitha lidhjet e mbetura të jashtme. Portali do të lidhet me infrastrukturën e eID dhe të firmës elektronike të Shqipërisë (nëse nuk është lidhur tashmë) për të autentikuar dorëzimet, si dhe do të publikojë të gjitha informacionet për procedurat e biznesit në përputhje me kërkesat e EU Single Digital Gateway. Për shembull, formularët dhe udhëzimet do të jenë të disponueshme përmes portalit “Your Europe” të Komisionit Europian, nëpërmjet pikës së vetme të kontaktit të Shqipërisë. Ekipi do të nisë gjithashtu testimin e lidhjes me EU Once-Only Technical System (OOTS) për shkëmbimin ndërkufitar të të dhënave, duke u përgatitur për njohjen në të ardhmen të dokumenteve elektronike shqiptare nga autoritetet e BE-së. Edhe pse këto integritime ndërkombëtare shkojnë përtej nevojave vendase, ato sigurojnë që sistemi i ri të përputhet me angazhimet në kuadër të anëtarësimit në BE dhe praktikat më të mira. *Varësitë:* Bashkëpunimi me Koordinatorin Kombëtar të SDG; gatishmëria teknike e OOTS (e cila mund të vihet në funksion në të gjithë BE-në deri në vitin 2028).

Faza 6 dhe 7: Përmirësim i vazhdueshëm dhe Inovacion (Fund i vitit 2027)

6.1 Monitorimi i Performancës dhe Mekanizmat e Feedback-ut: Nga **T3 2027** më tej, ekipi i reformës do të zbatojë monitorim të vazhdueshëm të përdorimit dhe përfitimeve të sistemit. Treguesit kryesorë përfshijnë uljen e ngarkesës administrative për bizneset (me synim mbi 20% ulje të kohës/kostove të harxhuara për raportim), 100% përputhshmëri nga agjencitë në përdorimin e portalit, dhe kënaqësi të lartë të përdoruesve. Do të vendoset një mekanizëm për feedback – p.sh. anketime periodike ose një komitet përdoruesish – në mënyrë që bizneset dhe shoqëria civile të raportojnë çdo problem të vazhdueshëm. Komiteti Drejtues (ose një organ pasues mbikëqyrës) do t'i rishikojë këto tregues çdo tremujor. Nëse disa raporte vazhdojnë të tregojnë shfrytëzim të ulët ose agjencitë nuk e përdorin plotësisht të dhënat nga portali, do të ndërmerren masa korrigjuese (trajtime shtesë apo edhe sanksione për mos-përputhshmëri). *Varësi:* Zbatimi i plotë i Fazës 5; angazhimi i INSTAT ose një institucioni të ngjashëm për të matur në mënyrë shkencore uljen e ngarkesës (ndoshta përmes Modelit Standard të Kostos).

6.2 Optimizimi i Flukseve të Punës dhe Përdorimit të të Dhënave: Gjatë fundit të vitit 2027, agjencitë do të përsosin proceset e tyre të brendshme për të shfrytëzuar plotësisht të dhënat “vetëm një herë”. Për shembull, Ministria e Shëndetësisë mund të përdorë bazën e të dhënave të portalit për të përpiluar automatikisht statistikën vjetore mbi importet farmaceutike, në vend që të kërkojë informacion të veçantë. Inspektorati i Punës mund të integrojë kontrollet e tij me të dhënat nga portali, për të shmangur kërkesën e informacionit gjatë inspektimeve që subjekti e ka raportuar tashmë. Do të prezantohen panele analitike, duke kthyer të dhënat e raportuara në analiza (p.sh. trende mjedisore nga raportet e vetë-monitorimit) që do të jenë të disponueshme për hartuesit e politikave. Do të vlerësohen mbivendosjet me raportimin statistikor – nëse portali mbledh të dhëna të nevojshme për INSTAT, ato të dhëna do të ndahen për të ulur shpeshtësinë e anketave të INSTAT. *Varësitë:* Rregullat e qeverisjes së të dhënave që përcaktojnë se cila agjenci është

“pronari” i çdo grupi të dhënash (të përcaktuara në fazën 1 të punës së politikave) për të mundësuar ndarjen e duhur; mjete teknike analitike.

6.3 Veçori të reja dhe shërbime inovative: Sistemi do të zhvillohet në mënyrë të vazhdueshme me teknologji të reja. Deri në **T4 2027**, pilotoni një mjet nxjerrjeje të të dhënave të bazuar në AI për të përpunuar bashkëngjitjet e pa strukturuara ose dokumentet e vjetra – një ide e propozuar nga Agjencia për Zhvillim Bujqësor dhe Rural (AZHBR) për të përshpejtuar procesimin e raporteve të fermerëve. Eksploroni mundësinë e implementimit të chatbot-ëve ose asistentëve virtualë në portal për të udhëzuar bizneset gjatë plotësimit të formularëve. Një tjetër risi është futja e stimuljeve për përputhshmëri: për shembull, deri në fund të vitit 2027 qeveria mund të propozojë ulje tarifash ose përshpejtim të procedurave për bizneset që depozitojnë rregullisht dhe në kohë përmes portalit (duke adresuar shqetësimin se ekzistojnë vetëm masa ndëshkuese). Gjithashtu, planifikoni zgjerimin e portalit në raportimin në nivel bashkie pas vitit 2027 – shumë leje dhe taksa vendore mund të integrohen, duke zgjeruar më tej parimin “vetëm një herë”.

6.4 Qëndrueshmëria dhe Garancia për të Ardhmen: Në fund të vitit 2027, siguro një model të qëndrueshëm të qeverisjes dhe financimit për sistemin e unifikuar të raportimit. Kjo përfshin caktimin e një agjencie drejtuese të përhershme për operimin e portalit (mundësisht AKSHI) dhe planifikimin në buxhet të kostove të mirëmbajtjes, sigurisë kibernetike dhe përmirësimeve. Kuadri ligjor mund të ketë nevojë për përsosje shtesë për nevojat afatgjata – për shembull, transpozimin e çdo direktive të re të BE-së për qeverisjen dixhitale ose raportimin korporativ që hyn në fuqi. Deri në fund të vitit 2027, Shqipëria do të tregojë se sistemi “one-stop” i raportimit është institucionalizuar dhe gati për integrim të mëtejshëm me sistemet e BE-së, duke dëshmuar kështu një administratë moderne dhe miqësore ndaj biznesit.

5.2. Shpërbërja e strukturuar e planit rrugor

Faza	Nënfazë	Titulli i Nënfazës	Institucioni(et) Drejtues(e)	Veprim Reforme	Afati kohor	Shënime
Faza 1: Qeverisja dhe	1.1	Përcaktimi i Strukturës dhe Qeverisjes	ZYRE E KRYEMINISTRI, Ministria e Ekonomisë	Krijimi i Komitetit Drejtues dhe grupet e punës ndërinstitucionale	T1 2026	Nisja e qeverisjes; mandat formal i Zyrës së Kryeministrit
	1.2	Inventarizimi i të gjitha kërkesat e raportimit B2G	Të gjitha Ministrinë dhe Agjencitë	Përfundimi i inventarizimit dhe plotësimi i raportimit B2G duke përdorur modelin standard	T2 2026	Bazuar në 27 pyetësorë institucionale
	1.3	Analizimi i Tepricave dhe Konfliktit	Ministria e Ekonomisë	Analizimi i mbivendosjeve, tepricave dhe mospërpunueshmërisë	T2 2026	Fokusi i tepricave, taksat, shëndetësia
	1.4	Përcaktimi i Planit dhe Veprimet dhe Arkitekturën Teknike	AKSHI, Komiteti Drejtues	Finalizimi i shpërbërjes së planit të veprimet dhe hartoni arkitekturën e ndërvësueshmërisë (SIM, Stratlink, QKB, GDT)	T2 2026	Parakushtet për fazat ligjore
Faza 2: Reformat Ligjore dhe Procedurale	2.1	Institucionalizimi i Masave Mbrojtëse për Rregullimin më të Mirë	Ministria e Ekonomisë, Këshilli i Ministrave	Kërkimi kryerjen e Vlerësimeve të Ndikimit Rregullator (RIA) për të gjitha detyrimet e reja apo të rishikuara të raportimit B2G, duke përfshirë Testin e Detyrueshmërisë për NVM-të, vendosni guillotine rregullatore vijetore	T2-T3 2026	Masa ligjore ndërsëktorale mbrojtëse; parakusht ex-ante për çdo raportim të ri
	2.2	Unifikimi i detyrimit për raportimin mjedisor dhe të tjera	AKM, MSHMS, IKMT	Unifikimi i ligjërimit të raportimit mjedisor dhe të tjera në një dorëzim të vetëm dixhital	T3-T4 2026	Ndryshon disa akte nënligjore sektoriale
	2.3	Harmonizimi i raportimit financiar dhe tatimor	Drejtoria e Tatimeve, QKB	Mundësoni dorëzimin elektronik të pasqyrave financiare për qëllime regjistrimi dhe tatimore	T4 2026	Kërkoni ndryshime në legjislacionin kontabël dhe tatimor
	2.4	Thjeshtimi i raportimit për tregtinë dhe licencimin	MSHMS, Doganat, AKSHE	Eliminimi i raportimit të tepërta dhe ato për licencimin e eksportit,	T4 2026	Zëvendëson raportimin në letër/email

				dhe integroni raportimin për qëllime licencimi etj.		
2.5	Miratoni mandatin ligjor “vetëm një herë”	MPJ, Kryeministria		Miratoni një akt të përgjithshëm “raporto vetëm një herë” që detyron përdorimin e portalit dhe ri-përdorimin e të dhënave	T4 2026	Baza ligjore e parimit ORYS
2.6	Eliminoni detyrimet e vjetruara të raportimit	Të gjitha ministritë		Shfuqizoni ose bashkoni detyrimet e raportimit me vlerë të ulët dhe ato të dyfishta	T4 2026	Cikli i parë i ekzekutimit të gërshtës rregullatore
2.7	Integroni raportimin e qeverisjes vendore	Ministria e Brendshme, Ministria e Ekonomisë Ministri i Shtetit për Vetëqeverisjen Vendore		Përfutini raportimin B2G të bashkive me kornizën qendrore “vetëm një herë”	T4 2026	Parandaloni rikthimin e dyfishimeve në nivel vendor
3.1	Zhvilloni bërthamën e portalit të unifikuar të raportimit	AKSHI		Zhvilloni bërthamën e portalit të unifikuar me autentikimin e përdoruesit, format, panelin e kontrollit	T2-T4 2026	Prototipi deri në T4 2026
3.2	Integrojeni Sistemin Mjedisor (SIM)	AKSHL, AKM		Integroni sistemin SIM në portal	T3-T4 2026	Fluksi i të dhënave nga portali në SIM është testuar
3.3	Lidhni sistemet financiare dhe të regjistrimit	GDT, QKB, AKSHI		Lidhni sistemet e pajtueshmërisë tatimore dhe të regjistrimit	T3-T4 2026	Mundëson plotësimin automatik dhe kontrollin e pajtueshmërisë tatimore
3.4	Modernizoni ndërfaqet e licencimit dhe të doganave	AKSHE, Doganat, AKSHI		Rivitalizoni Stratlink ose ndërtoni modul, lidhni raportet e Doganave	T3-T4 2026	Çelësi për digitalizimin e licencës tregtare
3.5	Ndërtoni formularë digitalë të posaçëm për sektorë	MSHMS, AIM, MBZHR		Ndërtoni formularë elektronikë sektorialë për	T3-T4 2026	3-5 formularë digitalë online deri në fund të vitit

					shëndetësinë, mbrojtjen, bujqësinë		T2-T4 2026	Në përputhje me GDPR
Faza 4: Zbatimi pilot dhe	3.6	Zbatoni Shtrësën e Ndërveprueshmërisë dhe Sigurisë	AKSHI, DPC		Finalizoni ndërveprueshmërinë dhe kryeni testimin e sigurisë			
	4.1	Pilotimi i Raportimit të Unifikuar Mjedisor	AKM, MSHMS, IKMT		Zbatoni pilotimin e raportimit mjedisor me rreth 50 biznese		T1 2027	Një raport i vetëm i ndarë mes autoriteteve rregullatore
	4.2	Trajtoni përdoruesit dhe siguroni ndihmë teknike	ADISA, Agjenci Pilot		Trajtoni zyrtarët dhe bizneset; aktivizoni ndihmën teknike		T1 2027	Udhëzues me video, seminare në internet
Faza 5: Zbatimi i plotë dixhital	4.3	Vlerësoni pilotimin dhe përmirësoni proceset	Komiteti Drejtues, Grupi i Punës Ligjor		Vlerësoni pilotimin; përmirësoni format dhe zgjidhni çështjet		T1 2027	Eliminoni çdo pengesë të mbetur
	5.1	Përcaktoni raportimin tërësisht dixhital	PMO, Të gjitha ministratë		Nxirni udhëzim që detyron raportimin elektronik		T2 2027	Në fuqi nga prilli/maji 2027
	5.2	Zbatoni pranimet e agjencive në valë të alternuara	AKSHI, Të gjitha agjencitë		Pranimi i alternuar i agjencive në portal		T2 2027	Synoni mbulimin qendror 95–100%
Faza 6: Monitorim i vazhdueshëm	5.3	Nisni aktivitetet e ndërgjegjësimit dhe mbështetjen për përdoruesit	ADISA, MS		Kryeni ndërgjegjësim dhe mbështetje për përdoruesit		T2 2027	Përfshin ndërgjegjësimin e NV/M-ve
	5.4	Integrimi i plotë dixhital në BE	AKSHI, Koordinator i i SDG		Publikoni informacionin për SDG; testoni integrimin me OOTS		T2-T3 2027	Përputhuni me kërkesat e BE-së
	6.1	Monitoroni TPN-të dhe ndikimin e sistemit	Komiteti Drejtues, INSTAT		Monitoroni TPN-të, përdorimin, kënaqësinë, përputhshmërinë		T3-T4 2027	20–30% e duplikimeve eliminohet
	6.2	Optimizoni përdorimin e të dhënave në të gjitha institucionet	Ministritë Linjë, AKSHI		Optimizoni rrjedhat e punës; rritni ripërdorimin e të dhënave		T3-T4 2027	Në përputhje me OECD
	6.3	Prezantoni Inovacionin dhe Nxitjet	AKSHI, MARS		Vendosni mjetet e inteligjencës artificiale dhe nxitjet për përdoruesit		T4 2027	E frymëzuar nga rasti i AZHBR
	6.4	Siguroni qëndrueshmërinë afatgjatë	ZKM, AKSHI, MARS		Caktoni operator të përhershëm; siguroni qëndrueshmërinë		T4 2027	Përgatija e hartës rrugore pas 2027

6. Përfundim

Harta rrugore për përmirësimin dhe lehtësimin e Raportimit B2G në Shqipëri paraqet një strategji të detajuar dhe të fazuar për të transformuar mënyrën se si bizneset ndërveprojnë me qeverinë. Ky është një plan holistik që adreson në mënyrë paralele dimensionet e politikës, proceseve, teknologjisë dhe legjislacionit. Zbatimi i kësaj harte rrugore gjatë viteve 2025–2027 do të kërkojë vullnet të fortë politik, bashkëpunim ndërinstitucional dhe fokus të vazhdueshëm të përdoruesit finalë – bizneset e Shqipërisë. Përfitimi, megjithatë, do të jetë i konsiderueshëm: ulje e barrës administrative për firmat, të dhëna më të besueshme dhe në kohë për autoritetet publike, dhe një klimë biznesi më të favorshme për investime dhe rritje. Duke eliminuar dokumentacionin e tepërt dhe duke përdorur zgjidhje dixhitale, Shqipëria mund të presë përmirësime në indikatorët ndërkombëtarë (si lehtësia e të bërit biznes dhe rezultatet e qeverisjes) dhe kursime të prekshme – potencialisht qindra mijëra orë të çliruara nga detyra e plotësimit të formularëve për bizneset.

Për më tepër, përputhja e hartës rrugore me direktivat e BE-së dhe Planin e Rritjes për Ballkanin Perëndimor nënkupton se kësaj reforma nuk zhvillohen në izolim; ato kontribuojnë drejtpërdrejt në rrugëtimin e integritetit të Shqipërisë në BE dhe hapin mundësi për mbështetje financiare dhe teknike. Krijimi i një sistemi raportimi “vetëm një herë”, të ndërveprueshëm do ta vendosë Shqipërinë në pararojë të administratës dixhitale në rajon, potencialisht duke shërbyer si model për vendet fqinje.

Me këtë hartë rrugore në dorë, hapi i menjëhershëm i radhës është shpërndarja e gjerë dhe konsultimi. Përmbledhja ekzekutive dhe rekomandimet kryesore duhet t'i paraqiten Komitetit të Planifikimit Strategjik të qeverisë, komisioneve përkatëse parlamentare dhe grupeve të interesit (shoqatat e biznesit, komuniteti i donatorëve) për marrjen e komenteve dhe miratimin. Në fillim të vitit 2026 duhet të ndodhë miratimi zyrtar i hartës rrugore si program kombëtar reformash, me fondet buxhetore dhe matricat e përgjegjësive të konfirmuara. Nga aty, fazat e zbatimit mund të nisnin sipas planifikimit.

Bibliografi

Dokumente Politike, Udhëzues dhe Raporte

- https://enlargement.ec.europa.eu/albania-report-2025_en Komisioni Evropian, *Raporti Shqipëria 2025*, Dokument Pune i Personelit të Komisionit, Bruksel, 2025. BE
- https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2025-economic-reform-programmes-albania-bosnia-and-herzegovina-kosovo-moldova-montenegro-north_en Komisioni Evropian, *Programet e Reformës Ekonomike 2025: Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Moldavia, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut*, Drejtoria e Përgjithshme për Çështjet Ekonomike dhe Financiare, Bruksel, 2025, e disponueshme në:
- Komisioni Evropian, *Udhëzuesit për Rregullim më të Mirë*, Dokument Pune i Personelit të Komisionit SWD(2021) 305 final, Bruksel, 2021.

- https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/eif_brochure_final.pdf Komisioni Evropian, *Kuadri Evropian i Ndërveprueshmërisë – Strategjia e Zbatimit*, Bruksel, 2017.
- https://europa.eu/youreurope/index_en.htm Komisioni Evropian, *Portali Your Europe*, portali zyrtar i BE-së për procedurat administrative për qytetarët dhe bizneset, i disponueshëm në:
- <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/digital-building-blocks/solution/once-only-technical-system-oots> Komisioni Evropian, *Sistemi Teknik "Vetëm Një Herë" (OOTS) – Bllok Ndërtimi Digjital*, Portali Interoperable Europe, i disponueshëm në:
- https://www.sigmaweb.org/en/publikime/public-administration-in-albania-2024_5577d117-en.html OECD / SIGMA, *Raporti i Monitorimit: Shqipëria 2024*, Paris, 2024.
- OECD, *Parimet e Administratës Publike*, Dokumente SIGMA, Botimet e OECD, Paris.
- OECD, *Pamja e Politikave Rregullatore* (botimi më i fundit), kapitujt mbi përputhshmërinë, zbatimin dhe uljen e barrës administrative, Botimet e OECD, Paris.
- <https://saspac.gov.al/wp-content/uploads/2025/09/Profil-Banka-Evropiane-per-Rindertim-dhe-Zhvillim-EBRD.pdf> Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (EBRD), *Profili i Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim*, Qeveria e Republikës së Shqipërisë / SAPSAC, Tiranë, Shtator 2025, i disponueshëm në:
- Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim, *Strategjia e Vendit dhe Dokumentacioni i Reformës së Mjedisit të Biznesit*, vite të ndryshme.
- <https://www.kryeministria.al/publikime/agenda-kombetare-e-reformes-2024-2027> Agenda Kombëtare e Reformës 2024–2027 e Shqipërisë
Lidhja:
- https://commission.europa.eu/publications/growth-plan-western-balkans_en Plani i Rritjes së Ballkanit Perëndimor i BE-së
Lidhja:
- <https://archive.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/Reforms/Case-Studies/2007/DB07-CS-SB-Serbia.pdf> Serbia: Si të dyfishohet hyrja në biznes për dy vjet. Grupi i Bankës Botërore (Studim rasti i Doing Business nga Tom Jersild & Zoran Skopljak), 2007. Në *Doing Business 2007: Festimi i Reformave*. Në dispozicion në:
- <https://economie.fgov.be/sq/temat/ndermarrjet/crossroads-bank-enterprises> Banka Ndërkryqëzore për Ndërmarrjet (CBE), Shërbimi Publik Federal i Ekonomisë (Belgjikë),

faqja zyrtare institucionale, e disponueshme në:

- <https://e-estonia.com/solutions/interoperability-services/x-road/>X-Road – Shërbimet e Ndërveprueshmërisë (Estoni). e-Estonia (Qeveria e Estonisë e-Vitrina e qeverisjes), *n.d.* Përshkrimi i platformës së shkëmbimit të të dhënave X-Road. Në dispozicion në:

Legjislacioni i BE-së

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018R1724>**Rregullorja (BE) 2018/1724** (Single Digital Gateway Regulation):
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014R0910>**Rregullorja (BE) 910/2014** (eIDAS Regulation):
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024R1183>**Rregullorja (BE) 2024/1183** për Digjitalizimin e Bashkëpunimit Administrativ Ndërkufitar:
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013L0034>**Direktiva 2013/34/BE** (Accounting Directive):
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L1151>**Direktiva (BE) 2019/1151** (në ndryshim të Direktiva (BE) 2017/1132 për Digjitalizimin e Ligjit të Shoqërive): Kërkon procese tërësisht online të shoqërive dhe ndërlidhje përmes Sistemit të Ndërlidhjes së Regjistrave të Biznesit (BRIS).
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>**Direktiva 2022/2464/BE** (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD).
- <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj/eng>**Rregullorja (BE) 2018/1724** (Njohur gjithashtu si “Rregullorja e Sistemit Teknik Vetëm-Njëherë”):